

HAKIJAN OPAS 2024

**IISALMEN
LYSEIO**

OPISKELU IISALMEN LYSEOSSA	3
MAHIS	4
LYSEON KOHOKOHTIA	5
YLIOPPILASTUTKINTO – LUKION PÄÄTTÖTUTKINTO	7
MITEN OTAT OPISKELUPAIKKASI VASTAAN?	8
MITEN VALITSET	9
LYSEOSTA JATKO-OPINTOIHIN	9
OHJEITA AINEVALINTOJEN SUUNNITTELUUN	11
IISALMEN LYSEON OPPIAINEET JA OPINTOJAKSOT	15
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	15
SUOMI TOISENA KIELENÄ	16
ENGLANTI (A1-KIELI)	178
RUOTSI (B1-KIELI)	18
LYHYET KIELET: ESPANJA, RANSKA, SAKSA	19
MATEMATIIKAN YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS	20
MATEMATIIKKA, LYHYT OPPIMÄÄRÄ	20
MATEMATIIKKA, PITKÄ OPPIMÄÄRÄ	21
BIOLOGIA	22
MAANTIEDE	23
FYSIIKKA	24
KEMIA	24
EVANKELIS-LUTERILAINEN USKONTO	25
ORTODOKSINEN USKONTO	26
ELÄMÄNKATSOMUSTIETO	27
FILOSOFIA	28
PSYKOLOGIA	28
HISTORIA	29
YHTEISKUNTAOPPI	30
TERVEYSTIETO	31
LIIKUNTA	31
MUSIIKKI	32
KUVATAIDE	33
OPINTO-OHJAUS	34
TIETOTEKNIikka	34
TEMAATTISET OPINNOT	35
LUKIOPOLUT	37

IISALMEN LYSEO

Peruskoulu takana, jatko-opinnot edessä. Mihin jatkaa? Päätös ei ole aina helppo.

Valitako yleissivistävä lukiokoulutus vai ammatillinen koulutus? Entäpä MAHIS-opinnot? MAHIS tarjoaa mahdollisuuden suorittaa sekä lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon että ammatillisen perustutkinnon yhtä aikaa. Vaihtoehtoja kannattaa pohtia tarkkaan.

Tämä opas esittelee Iisalmen lyseon ja sen opiskelumahdollisuuksia. Lisäksi opas antaa ohjeita opintovalintojen suunnittelua varten.

OPISKELU IISALMEN LYSEOSSA

Iisalmen lyseo tarjoaa vaihtoehdon Sinulle, joka haluat kehittää itseäsi ja osaamistasi yleissivistävissä aineissa.

Lukion päättötodistus ja ylioppilastutkintotodistus antavat Sinulle oikeuden hakeutua jatko-opintoihin niin yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin kuin toisen asteen ammatilliseen koulutukseenkin.

Lyseon Sinulle antama yleissivistys, monipuolinen kielitaito, matemaattinen osaaminen ja muut taidot ovat arvokas pääoma. Työelämässä arvostetaan lukio-koulutusta sen antamien itsensä kehittämis- ja opiskeluvaihtoehtojensa vuoksi.

Opiskelu lukiossa on teoreettisempaa kuin peruskoulussa. Lukiossa opiskelua helpottavat vastuuntuntoinen asenne sekä halu huolehtia annetuista tehtävistä ja omasta opiskelusta.

Lukiossa työtavat vaihtelevat opettaja-johtoisesta luokkaopetuksesta yksin ja ryhmässä työskentelyyn. Itsenäisen työskentelyn ja kotitehtävien määrä kasvaa peruskouluun verrattuna.

Lukio-opiskelu tarjoaa Sinulle mahdollisuuden mielenkiintoiseen opiskeluun, joka päättyy ylioppilastutkinnon suorittamiseen.

LYSEON LUKUVUOSI

Koulumme lukuvuosi jakaantuu viiteen periodiin. Yhden periodin aikana opiskellaan enintään 16 opintopistettä.

Jokainen periodi päättyy päättöviikkoon, jonka jälkeen opiskelemasi opintojaksot arvioidaan. Periodin oppiaineista

annetaan joko numeroarvosana tai suoritusero koulun opetussuunnitelmassa määritellyllä tavalla.

MITÄ MEILLÄ OPISKELLAAN?

Tästä oppaasta näet koulumme oppiaineet ja opintojaksot. Eri oppiaineissa on vaihteleva määrä opintojaksoja. Lukion suorittamiseksi Sinun on opiskeltava vähintään 150 opintopistettä. Ylärajaa ei ole. Lukio-opintojen kesto on yleensä kolme vuotta.

LYSEON OPINNOT

Lyseossa on valtakunnallisia pakollisia ja valinnaisia sekä koulukohtaisia valinnaisia opintojaksoja.

Pakollisten opintojaksojen määrä on lyhyen matematiikan valinneilla 94 opintopistettä ja pitkän matematiikan valinneilla 102 opintopistettä.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot lisäävät ja syventävät oppiaineen hallintaa. Valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja on suoritettava lukioaikana vähintään 20 opintopistettä.

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot ovat opintoja, joita voit opiskella vain Iisalmen lyseossa. Myös nämä lisäävät osaamistasi.

Valinnaisiksi opintojaksoiksi voidaan anoutuksesta hyväksyä lukioaikana muualla suorittamiasi opintoja, jotka ovat tavoitteiltaan ja sisällöltään lukion opetussuunnitelman mukaisia. Peruskouluajan suorittamia opintoja hyväksytään vain

poikkeustapauksissa. Valinnaisia opintojaksoja voit valita oman kiinnostuksesi mukaan.

Opetusta toteutetaan lähiopetuksena, verkko-opintoina ja itsenäisinä opintoina. Myös pakollisia vähän valittuja opintojaksoja voidaan edellyttää opiskeltavaksi verkossa tai itsenäisesti.

IISALMEN LYSEO

Iisalmen lyseossa Sinä voit rakentaa oman erikoislukiosi laajan valinnaisuuden pohjalta. Voit painottaa opiskeluasi tekniikkaan ja luonnontieteisiin, yrittäjyyteen ja yhteiskuntatieteisiin, taiteisiin ja mediaan, kieliin ja kansainvälisyyteen tai urheiluun ja hyvinvointiin.

SUUNNITTELE OMA ERIKOISLUKIOSI IISALMEN LYSEOSSA

KIELTEN JA KANSAINVÄLISYYDEN POLKU

laajentaa kielitaitoa ja luo kansainvälisiä kontakteja.

TAITEEN JA MEDIAN POLKU

tarjoaa tilaisuuden kehittää luovuutta monipuolisesti musiikissa, kuvataiteessa tai mediaopinnoissa.

TEKNIIKAN JA LUONNONTIETEIDEN POLKU

vahvistaa valmiuksia lääketieteellisille, luonnontieteellisille ja teknisille aloille.

URHEILUN JA HYVINVOINNIN POLKU

antaa mahdollisuuden kehittää omaa urheilu-uraa ja oppia lisää terveydestä ja hyvinvoinnista.

YRITTÄJYYDEN JA YHTEISKUNTATIETEIDEN POLKU

sisältää opintoja kaupallisesta alasta, yrittäjyydestä ja yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta kiinnostuneille.

LUMA-KESKUS MAJAKKA

Lyseon luonnontieteiden opetustilat sijaitsevat Luma-keskus Majakassa. Ra-

kennuksessa sijaitsee lisäksi lyseon ruokala ja Iisalmi-sali, jossa pidetään koko vuosiluokalle suunnattuja infoja ja koulutusesittelyjä.

URHEILUAKATEMIA

Urheiluakatemia mahdollistaa harjoittelun osin koulupäivän aikana. Valmentautuminen on osa urheilijaopiskelijan opintoja.

Lukuvuonna 2023-2024 on toteutettu ohjatut harjoitukset jalkapallossa ja jääkiekossa tiistai- ja torstaiamuisin valmentajan johdolla. Yksilölajeissa on samoina aikoina omatoimisia harjoituksia henkilökohtaisen ohjelman mukaisesti.

Urheiluakatemiaan voivat hakea ne lyseon opiskelijat, jotka ovat ohjatussa valmennuksessa jossain yksilö- tai joukkuelajissa. Joukkuelajeissa voidaan suorittaa karsintaa, jos hakijoita on enemmän kuin valmennusryhmään voidaan ottaa. Hakuohjeet löytyvät osoitteesta www.iisalmi.fi/urheiluakatemia.

KANSAINVÄLISYYS JA YHTEISTYÖKOULUT

Lyseolla on yhteistyökouluja Italiassa, Irlessä, Espanjassa ja Ruotsissa. Yhteistyö käsittää mm. opiskelija- ja opettajavierailuja ja EU:n rahoittamia Erasmus -projekteja.

Vuosittain otamme vastaan lukioikäisiä vaihto-opiskelijoita eri puolilta maailmaa. Lukuvuonna 2023-2024 koulusamme on vaihto-opiskelija Italiasta.

Osallistumme aktiivisesti koulujen kansainvälisiin projekteihin.

Valinnaisten kielten opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua kielimatkalle, jos osallistujia löytyy riittävästi.

Tulevista projekteista ja kielimatkoista tiedotetaan lukuvuoden alussa.

MAHIS

Iisalmen lyseo, Kiuruveden lukio, Lapinlahden Lukio ja Kuvataidelukio, Pielaveden lukio, Sonkajärven lukio, Vieremän lukio, Savon ammattiopiston Iisalmen yksikkö sekä Ylä-Savon ammattiopisto muodostavat koulutuksellisen yhteistyöverkoston, jota kutsutaan nimellä MAHIS. Sinä voit lyseon opiskelijana valita MAHIKSEEN kuuluvien oppilaitosten opintoja.

Voit suorittaa lukion ohella ammatillisen perustutkinnon neljässä vuodessa. Opiskelu toteutuu vaihtojaksoperiaatteella. Kolmessa vuodessa suoritat lukio-opinnot ja ylioppilastutkinnon. Neljännen vuoden käytät ammatillisten opintojen loppuunsaattamiseen.

MAHIS -opiskelijan valinnat ovat rajoitetummat kuin pelkästään lukio-opintoja suorittavilla. Esimerkiksi vieraiden lyhyiden kielten valinta opintosuunnitelmaan ei yleensä onnistu, vaikka pääoppilaitos olisikin lyseo.

Pääsääntö on, että MAHIS-opiskelija opiskelee lyseossa lukion tuntijaon mukaiset pakolliset opintojaksot ja vähintään 20 valinnaista opintojaksoa.

MAHIKSELLA on oma opinto-opas ja oma opinto-ohjaaja. MAHIKSESTA löydät lisää tietoa osoitteesta www.mahis.fi.

LYSEON KOHOKOHTIA**PENKKARIT**

Kolmannella vuosikurssilla helmikuussa vietetään penkinpainajaisia eli penkkareita, jolloin abiturientit hyvästelevät vanhan koulunsa karnevaaliasuissaan ja -tunnelmissaan. Jäähyväiset ovat riehakkaat, mutta samalla haikeat. Erilaiset julisteet kertovat ajankohtaisista asioista huumorilla ja abien omilla näkemyksillä höystettyinä.

VANHOJEN PÄIVÄ

Toisen lyseovuoden kruunaa kevättalvella vanhojen päivä, jolloin toisen vuosikurssin opiskelijat juhlivat sitä, että he ovat koulun vanhimpia opiskelijoita. Vanhojen päivä huipentuu iltajuhlaan, joka upeine pukuineen ja tansseineen jää lähtemättömästi mieleen.

YLIOPPILASTUTKINTO – LUKION PÄÄTTÖTUTKINTO

Lukio-opiskelu päättyy ylioppilastutkintoon. Tutkinto kannattaa huomioida opintojen suunnittelussa.

Ylioppilastutkintoon on sisällytettävä vähintään viiden tutkintoaineen kokeet.

Kaikkien tulee suorittaa äidinkielen koe tai suomi toisena kielenä koe.

Lisäksi tutkintoon on valittava vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä vähintään neljä koetta:

- toisen kotimaisen kielen koe
- vieraan kielen koe
- matematiikan koe
- jokin reaalikoe

Tutkintoon vaadittujen viiden kokeen lisäksi kokelas voi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen.

Vieraissa kielissä ja matematiikassa järjestetään kahden eri tason mukaiset kokeet. Vähintään yksi tutkinnon kokeista tulee olla ns. vaativampi koe (esim. pitkä matematiikka tai A-kieli).

Ylioppilastutkinnon kokeet perustuvat pakollisiin ja valinnaisiin opintojaksoihin.

Meillä voit valita paljon koulukohtaisia opintojaksoja, jotka auttavat hyvään menestykseen ylioppilaskirjoituksissa.

KUSTANNUKSET JA ASUMINEN

Oppivelvollisuusiän noustua 18 ikävuo-teen syksyllä 2021 tulivat toisen asteen opinnot maksuttomiksi opiskelijoille. Opiskelija saa omaksi tai lainaksi kaikki opiskelussa tarvittavat oppikirjat, kannettavan tietokoneen ja muun materiaalin. Vähintään 7 km koulumatkat korvataan Kelan koulumatkatukijärjestelmän puitteissa. Maksuttomuus ei kata kuitenkaan koulumatkoja haja-asutusalueella, jossa ei ole julkista liikennettä.

lisalmen lyseon opiskelijana voit hakea Kiinteistö Oy Petterinkulman opiskelija-asuntoja. Asunnot ovat soluasuntoja (huone/opiskelija, keittiö ja sosiaalilat ovat yhteiset). Asuntoihin on jatkuva haku. Lisätietoja puh. 020 743 9126 tai www.petterinkulma.fi

LYSEON OPISKELUHUOLTO

Opiskeluhuollon tavoitteena on opiskelijan kaikinpuolinen hyvinvointi ja tasapainoinen kehitys.

Opinto-ohjaajat ovat opiskelijoiden tavattavissa koulupäivinä. **Terveystoimittajan** vastaanotto on kahtena tai kolmena päivänä viikossa ja **koululääkäri** on tavattavissa noin kerran kuukaudessa. **Erityisopettaja** ja **koulukuraattori** ovat tavattavissa lyseossa vähintään kolmena päivänä viikossa. Vastaanottoajoista ilmoitetaan lukuvuoden alussa.

MITEN MEILLE HAETAAN?

Lyseoon haetaan keväisin toisen asteen koulutuksen yhteishaussa sähköisesti osoitteessa www.opintopolku.fi

HAKUAIKA ON 20.2. -19.3.2024.

Yhteishaun jälkeen lyseoon opiskelemaan haluavilta kysytään opintotoiveita sähköisellä kyselyllä. Linkki kyselyyn laitetaan hakijan sähköpostiosoitteeseen, johon tulee vastata viimeistään **31.3.2024**. Kyselyllä selvitetään mm. matematiikan laajuus (lyhyt vai pitkä), katsomusaine ja valinnainen kieli (katso sivut 14-15).

MITEN MEILLE VALITAAN?

Uudet opiskelijat valitaan peruskoulutodistuksen lukuaineiden keskiarvon perusteella, josta opiskelija saa valintapisteitä. lialmen kaupungin koulutuslautakunnan päätöksen mukaan lyseon opiskelijaksi hyväksyttävältä vaaditaan **keskiarvo 7,0** seuraavissa oppiaineissa (äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, uskonto tai et, historia, yhteiskuntaoppi, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, terveystieto, maantieto).

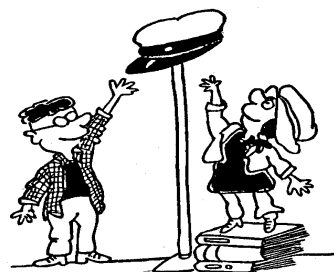
Mikäli lukuaineitten keskiarvo (valintapisteet) jää alle 7,0, opiskelija voi hakeutua TUVAn koulutukseen. Lisätietoja omalta opinto-ohjaajaltasi.

MITEN VALINNASTA ILMOITETAAN?

Yhteishaun tulokset julkaistaan aikaisintaan **13.6.2024**. Jos olet laittanut hakemukseesi sähköpostiosoitteesi, saat tulokset myös sähköpostiisi. Lyseo lähettää kaikille valituille opiskelijoille hyväksymiskirjeen kotiosoitteeseen.

MITEN OTAT OPISKELUPAIKKASI VASTAAN?

Ilmoita opiskelupaikan vastaanottamisesta sähköisesti viimeistään **27.6.2024**. Sähköinen ilmoitus tehdään omaan sähköpostiisi saapuneen hyväksymisilmoitusviestin kautta (linkki sähköpostiviestissä).

MITEN VALITSET OPINTO-OHJELMASI?

Luokaton lukio antaa Sinulle mahdollisuuden yksilöllisiin valintoihin, mutta tuo samalla vastuun opiskelun etenemisestä. Voit suorittaa lukio-opinnot vähintään kahdessa, enintään neljässä vuodessa. Vaihto-oppilasvuotta ei lasketa tähän aikaan. Sinun kannattaa tutustua tässä oppaassa esiteltävään lyseon opetustarjontaan ja miettiä, millaisista opinnoista haluat lukio-opintojesi koostuvan.

Suunnittele siis harkiten

- kieliohjelmasi

Kannustamme Sinua jatkamaan peruskoulussa aloittamaasi lyhyttä vierasta kieltä ja/tai aloittamaan lyseossa uuden kielen:

espanja, ranska, saksa

- matematiikan tasosi

Pitkän matematiikan valitseminen on järkevää, jos peruskoulun matematiikan arvosanasi on kahdeksan tai sitä parempi, ja olet kiinnostunut matematiikasta.

Oppiaineiden valinnoissa toivomme Sinun noudattavan lyseon antamia suosituksia. On selvää, että ensimmäisenä lukivuonna Sinulla on paljon pakollisia oppiaineiden opintojaksoja. Mitä pitemmälle lukio-opiskelusi etenee, sitä enemmän saat itse valita opinto-ohjelmasi opintoja.

LYSEOSTA JATKO-OPINTOIHIN

Pohdi, mistä olet kiinnostunut, missä menestyt ja mihin haluat suuntautua.

Mieti, mihin jatko-opintoihin tähtäät lukiokoulutuksen jälkeen. Keskustele opinto-ohjaajasi kanssa asiasta.

Suorin tie ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin etenee lukio-opintojen kaut-

ta. Korkea-asteen koulutuksessa voit hyödyntää parhaiten lyseossa oppimiasi tietoja ja taitoja.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen valintaan vaikuttavia valintapisteitä saa vain ylioppilastutkinnosta.

Tilastot osoittavat, että ammattikorkeakoulupaikan vastaanottaneista noin 60 prosentilla on ylioppilastutkinto. Yliopistopaikan vastaanottaneista yli 90 prosentilla on ylioppilastutkinto. Myös toisen asteen ammatillinen koulutus on ylioppilaille mahdollinen.

Yhä useampi suomalaisen ylioppilastutkinnon suorittanut hakeutuu jatko-opintoihin ulkomaille.

Jatko-opinnoista löydät tietoa osoitteesta **www.opintopolku.fi**

LYSEON OPISKELIJAKUNNAN TERVEHDYS TULEVALLE LYSEOLAISELLE

Me opiskelijat pidämme opiskelusta lyseossa. Pakollisten opintojaksojen lisäksi jokainen voi valita itseään kiinnostavia aineita. Liian rankkoja oppiainevalintoja kannattaa kuitenkin välttää. Jos samassa periodissa yrittää suorittaa esimerkiksi kolmen vieraan kielen opintoja, saatavat voimat loppua kesken. Niin sanottujen lukuaineiden vastapainoksi on hyvä valita vaikka liikuntaa, musiikkia ja kuvataidetta.

Koulumme opiskelijakunta järjestää erilaisia tapahtumia vuoden aikana. Perinteisiä lukion juhlia ovat penkkarit, vanhojenpäivä ja lyseopäivä. Lisäksi opiskelijakunnan keskuudesta valittu hallitus tekee myös paljon näkymätöntä edunvalvontatyötä lukiolaisen hyväksi. Opiskelijakunnan hallitukseen kannattaa ottaa yhteyttä, jos jokin koulun käytänteissä mättää.

Opiskelijoille on varattu oma opiskelijakunnan tila, joka on sisustettu lukiolaisten oman maun mukaan. Opiskelijakunnan tiloissa on mm. biljardipöytä, lehtiä, jääkaappi, mikroaaltouuni sekä kahvin- ja teenkeittomahdollisuudet. Lyseon 1. kerroksen aulaan on sijoitettu välipala-automaatti, josta on mahdollista ostaa pientä purtavaa.

Koulumme opettajat ovat mukavia ja reiluja mutta myös melko vaativia. Koulun koko henkilökunta ansaitsee kiitoksen ystävällisyydestään.

Lukio-opiskelu on mukavaa ja monipuolista. Se opettaa meitä itsenäiseen opiskeluun ja antaa vapautta tehdä omia päätöksiä. Samalla vastuu kasvaa. Vaikka opiskelu onkin välillä rankkaa, se myös palkitsee.

Lyseossa emme opiskele koulua vaan elämää varten!

Tervetuloa joukkoomme!

OHJEITA AINEVALINTOJEN SUUNNITTELUUN

Iisalmen lyseoon ensisijaisesti hakevilta kysytään ainevalinnat erillisellä kyselyllä. Kysely löytyy yhteishaun alkaessa lyseon kotisivulta (www.iisalmi.fi/lyseo -> Hakijalle). Jos hakija ei ole täyttänyt kyselyä yhteishaun päättyessä, hänelle laitetaan linkki kyselyyn sähköpostitse. Kysely tulee täyttää viimeistään 31.3.2024.

Ainevalintakysely sisältää seuraavat osat:

Äidinkieli / Suomi toisena kielenä

Opiskelijalle, jonka äidinkieli ei ole suomi, voidaan opettaa äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaine suomi toisena kielenä eli S2-oppimäärän mukaan. S2-oppimäärä on opiskelijalle tarkoituksenmukainen, jos hänen suomen kielen peruskielitaidossaan on puutteita jollakin kielitaidon osa-alueella.

- äidinkieleni on suomi ja osallistun äidinkielen ja kirjallisuuden (suomi) opetukseen
- äidinkieleni on muu kuin suomi ja osallistun äidinkielen ja kirjallisuuden (suomi) opetukseen
- äidinkieleni on muu kuin suomi ja osallistun suomi toisena kielenä opetukseen

Valinnainen kieli

Jos jatkat peruskoulussa opiskelemaasi valinnaista kieltä tai aloittaa täysin uuden kielen. Voit opiskella kieltä myös uutena kielenä, vaikka olet opiskellut kieltä jo yläkoulussa. Tällöin kaksi ensimmäistä opintojaksoa ovat sinulle lähinnä kertausta.

Huom. Kielen opetusryhmien toteutuminen riippuu valintamäärästä. Opetusryhmää ei perusteta, jos sen valintoja on vähän. Osa vähän valittuja opintojaksoja voidaan yhdistää opiskeltavaksi saman kielen toisen ryhmän kanssa. Lyseon kielten opetuksen tarjontaa täydentää verkossa oleva kielikoulutus.

Peruskoulussa aloitettu kieli

- espanja, • ranska, • saksa

Lukiossa aloitettava kieli

- espanja, • ranska, • saksa

Matematiikan laajuus

Pitkän matematiikan valitseminen on järkevää, jos peruskoulun matematiikan arvosanasi on kahdeksan tai sitä parempi, ja olet kiinnostunut matematiikasta. Matematiikan tasoa voit vaihtaa opintojen aikana.

- pitkä matematiikka
- lyhyt matematiikka

Fysiikka ja kemia

Jos aiot opiskella fysiikkaa ja/tai kemiaa pakollisia opintojaksoja enemmän, ensimmäisenä vuonna tulee opiskella fysiikkaa kolme ja kemiaa kaksi opintojaksoa.

- opiskelen vain pakolliset opinnot fysiikasta ja kemiasta
- opiskelen fysiikkaa enemmän kuin pakollisen opintojakson
- opiskelen kemiaa enemmän kuin pakollisen opintojakson

Katsomusaine

Jos kuulut evankelisluterilaiseen seurakuntaan, sinun on opiskeltava ev.lut. uskontoa.

Jos kuulut ortodoksiseen seurakuntaan, sinun on opiskeltava ortodoksista uskontoa tai ev.lut. uskontoa.

Jos et kuulu mihinkään uskonnolliseen yhteisöön, voit opiskella valintasi mukaan joko elämänkatsomustietoa, ev.lut. uskontoa tai ortodoksista uskontoa.

Jos kuulut muuhun uskonnolliseen yhteisöön (kuin ev.lut. tai ortodok.), voit opiskella valintasi mukaan joko elämänkatsomustietoa, ev.lut. uskontoa tai ortodoksista uskontoa, tai voit saada oman uskonnon mukaista opetusta oman uskonnollisen yhteisösi kautta. Yhteisön tulee antaa koululle todistus opetuksen järjestämisestä ja sen laajuudesta.

- ev.lut. uskonto
- ort. uskonto
- elämänkatsomustieto
- oman uskonnollisen yhteisön antama uskonnonopetus

Muut reaaliaineet

Jos haluat opiskella 1. opiskeluvuotenasä alla mainittuja reaaliaineita enemmän kuin ensimmäisen opintojakson, laita rasti kyseisen oppiaineen kohdalle. Normaalisti ko. oppiaineita opiskellaan ensimmäisenä vuonna vain ensimmäinen opintojakso.

- biologia
- maantiede
- psykologia
- filosofia
- historia
- yhteiskuntaoppi
- terveystieto

Taito- ja taideaineet

Jos haluaisit opiskella ensimmäisenä vuonna jotain seuraavista, valitse opintojakso. Jos et halua opiskella mitään oheisista, siirry seuraavaan kysymykseen

- LI6 Salibandy- ja jääpelit
- LI7 Mailapelit (sulkapallo, tennis, picleball, pöytätennis, golf)
- LI8 Ryhmäliikunta (sisältää esim. spinning, ilmajooga, kahvakuula, fitball, foamroller)
- KU5 Valokuvaus
- KU6 Keramiikka ja kuvanveisto
- KU7 Piirustus, maalaus ja taidegrafiikka
- MU3 Genre (bändikurssi)

Urheiluakatemia

Urheiluakatemia mahdollistaa nuorelle urheilijalle harjoittelun koulupäivän aikana. Akatemiaan voivat hakea lyseolaiset, jotka ovat ohjatussa valmennuksessa yksilö- tai joukkuelajissa.

Urheiluakatemiaan tulee ilmoittautua akatemian omalla hakulomakkeella. Lomake löytyy urheiluakatemian sivuilta www.iisalmi.fi/urheiluakatemia.

- en osallistu
- osallistun urheiluakatemiaan. Lajini on _____

MAHIS

Voit suorittaa halutessasi lukion ohella ammatillisia opintoja. MAHIS-opintoihin tulee ilmoittautua omalla hakulomakkeella.

- en osallistu
- osallistun. Oppilaitokseni ja tutkintoni on _____

IISALMEN LYSEO 2024

Pakolliset opinnot (väh. 94 -102 opintopistettä) + valtakunnalliset valinnaiset opinnot (väh. 20 opintopistettä) + koulu-kohtaiset valinnaiset opinnot = vähintään 150 opintopistettä. Ylioppilaskirjoitukset perustuvat pakollisiin ja valtakunnallisiin valinnaisiin opintoihin. **Vihreällä korostetut opintojaksot** suositellaan opiskeltaviksi ensimmäisenä opintovuonna.

OPPIAINE	VALTAKUNNALLISET PAKOLLISET OPINTO- JAKSOT	OPINTOPISTEET	VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINTO- JAKSOT	OPINTOPISTEET	KOULUKOHTAISET VALINNAISET OPIN- TOJAKSOT	OPINTOPISTEET	OPPIAINEEN OPINTOPISTEET
KIELET		lukiodiplomi					
Äidinkieli ja kirjallisuus	ÄI	1 2 3 4 5 6 7 8	12	9 10 11 MELD5	8	12 13 14 15 16	28
Suomi toisena kielenä	S2	1 2 3 4 5 6	12	9 10 11	6		18
Englanti (A1-kieli)	EN	1 2 3 4 5 6	12	7 8	4	9 10 11 12 13	27
Ruotsi (B1-kieli)	RUB1	1 2 3 4 5	10	6 7	4	8 9 10 11	22
Lyhyet kielet (B2- ja B3-kielet): Espanja EA, Ranska RA, Saksa SA				1 2 3 4 5 6 7 8	16	9	18
MATEMATIIKKA							
Matematiikka	MAY1	1 kaikille yhteinen opintojakso	2				
Matematiikka lyhyt tai	MAB	2 3 4 5 6	10	7 8	4	9 10 11 12	24
Matematiikka pitkä	MAA	2 3 4 5 6 7 8 9	18	10 11 12	6	13 14 15 16 17	34
YMPÄRISTÖ- JA LUONNONTIETEET							
Biologia	BI	1 2 3	4	4 5 6	6	7 8	14
Maantiede	GE	1	2	2 3 4	6	5	10
Fysiikka	FY	1 2	2	3 4 5 6 7 8	12	9 10	18
Kemia	KE	1 2	2	3 4 5 6	8	7	12
Tietotekniikka	AT					1 2 3 4	10
KATSOMUSAINEET							
Uskonto, ev.lut tai	UE	1 2	4	3 4 5 6	8	7	14
Uskonto, ort. tai	UO	1 2	4	3 4 5 6	8		12
Elämäkatsomustieto	ET	1 2	4	3 4 5 6	8		12
REAAIINEET							
Filosofia	FI	1 2	4	3 4	4	5	10
Psykologia	PS	1	2	2 3 4 5	8	6 7	14
Historia	HI	1 2 3	6	4 5 6	6	7 8 9	18
Yhteiskuntaoppi	YH	1 2 3	6	4	2	5 6	12
Terveystieto	TE	1	2	2 3	4	4	8
TAITO- JA TAIDEAINEET		lukiodiplomit					
Liikunta	LI	1 2	4	3 4 5	8	6 7 8 9 10	22
Kuvataide *	KU	1-2	2-4	3 4	6	5 6 7	16
Musiikki *	MU	1-2	2-4	3 4	6		10
*Kuvataidetta ja musiikkia valittava yhteensä kolme pakollista opintojaksoa (KU1 ja MU1 sekä KU2 tai MU2)							
OPINTO-OHJAUS	OP	1 2	4	3	2	4	8
TEMAATTISET OPINNOT – kuuluvat koulukohtaisiin valinnaisiin opintoihin							
Abitoiminta	ABI	1	2	Metsävaellus	MEV	1	2
Kansainvälisyys	KV	1 2	4	Mikrobien biologiaa ja kemiaa	MBK	1	2
Kurkistus korkeakouluopintoihin	KK	1-10	10	Soitinmuotoilua ja kokeilevaa musiikkia	SKM	1	2
Liikuntatutor-toiminta	LIT	1	2	Think globally	TGL	1	2
Lukio tutuksi	LUT	1	2	Urheiluakatemia	UA1		20
Luonnontieteet ja kokeellinen työskentely	LKT	1	2	Vaikuttava media	VME	1	4
Mentoritoiminta	MT	1	1-2	Yrittäjyysopinnot	YR	1-3	6

IISALMEN LYSEON OPIIAINEET JA OPINTOJAKSOT

VIHREÄLLÄ KOROSTETUT OPINTOJAKSOT ON TARKOITETTU SUORITETTAVAKSI ENSIMMÄISENÄ VUONNA.

SINISELLÄ KOROSTETUT OPINTOJAKSOT VOI HALUTESSAAN SUORITTA A ENSIMMÄISENÄ VUONNA.

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Pakolliset opintojaksot

ÄI1 Luku- ja kirjoitustaidon perusteet, 2 op

Opiskelija tulkitsee ja arvioi erilaisia tekstejä sekä kirjoittaa tekstien pohjalta. (N)

ÄI2 Kieli ja tekstitieto, 1 op

Opiskelija syventää ymmärrystään kielestä ja teksteistä sekä kielen merkityksestä yksilölle ja yhteisöille. (N)

ÄI3 Vuorovaikutuksen perusteet, 1 op

Opiskelija kehittää viestintäroheuttaan ja harjoittelee ryhmäviestintätaitojaan. (N)

ÄI4 Kirjallisuuden tulkinta, 2 op

Opiskelija oppii kauno- ja tietokirjallisuuden lajeja ja ilmaisukeinoja. (N)

ÄI5 Medialukutaito ja vaikuttaminen, 2 op

Opiskelija oppii argumentaation keinoja sekä perehtyy lähdekriittisesti mediateksteihin ja mediaan vaikuttajana. (N)

ÄI6 Kirjoittaminen, 1 op

Opiskelija rohkaistuu kirjoittajana ja syventää kirjoitusprosessitaitojaan. Hän syventää myös käsitystään tekstin rakenteen, kielen ja ilmaisutapojen vaikutuksesta tekstin merkityksiin. (N)

ÄI7 Esiintymistaidot, 1 op

Opiskelija lisää esiintymisroheuttaan sekä kehittää esiintymistaitojaan ja kykyään tuottaa erilaisia puhuttuja tekstejä. (N)

ÄI6ÄI7 Kirjoittaminen ja esiintymistaidot, 2 op

Opintojakso sisältää moduulit ÄI6 ja ÄI7. (N)

ÄI8 Kirjallisuuden kontekstit, 2 op

Opiskelija ymmärtää kontekstien merkityksen kirjallisuuden tulkinnassa sekä perehtyy Suomen kirjallisuuteen ja maailmankirjallisuuteen. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

ÄI9 Vuorovaikutustaitojen syventäminen, 2 op

Opiskelija kehittää jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitojaan. (N)

ÄI10 Kirjoitustaidon syventäminen, 2 op

Opiskelija vahvistaa taitojaan tuottaa asiatyylinen, laaja teksti aineistoja hyödyntäen. (N)

ÄI11 Lukutaidon syventäminen, 2 op

Opiskelija syventää asiatekstien, mediatekstien ja fiktiivisten tekstien kriittistä ja kulttuurista lukutaitoaan. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

ÄI12 Kielenhuolto, 2 op

Opiskelija kertaa kielen-, tyylin- ja tekstinhuoltoa päättökoetta, tulevia opintoja ja työelämää varten. (S)

ÄI13 Fiktiiviset tekstit, 2 op

Opiskelija syventää kaunokirjallisten ja muiden fiktiivisten tekstien erittely- ja tulkintataitoaan. (S)

ÄI14 Mediatekstit 1, 2 op

Opiskelija syventää median tekstilajien tuntemustaan ja mediakriittistä lukutaitoaan. (S)

ÄI15 Mediatekstit 2, 2 op

Opiskelija syventää käsitystään mediaetiikasta ja omasta mediankäytöstään. (S)

ÄI16 Ylioppilaskokeeseen valmistautuminen, 2 op

Abiturientti valmistautuu ylioppilaskirjoitusten luku- ja kirjoitustaidon kokeeseen. (S)

MELD5 Median lukiodiplomi, 2 op

Opiskelija syventää mediaosaamistaan tekemällä median lukiodiplomityön, johon kuuluvat portfolio ja mediaesitys. Opintojakson suorittaminen

edellyttää neljän media-aiheisen opintojakson suorittamista ennen lukiodiplomin aloittamista: opintojaksot ÄI5 (Medialukutaito ja vaikuttaminen) ja ÄI14 (Mediatekstit 1) ja lisäksi kaksi muuta media-aiheista opintojaksoa, jotka voi valita opintojaksoista ÄI15 (Mediatekstit 2), GE4 (Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta), HI7 (Maailma tänään), KU3 (Kuva viestii ja vaikuttaa), UE6 (Uskonto, tiede ja media) ja VME (Vaikuttava media). (N)

SUOMI TOISENA KIELENÄ

Pakolliset opintojaksot

S21 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen, 2 op

Opiskelija tulkitsee ja arvioi erilaisia tekstejä ja kirjoittaa tekstien pohjalta. Opintojaksossa kerataan suomen kielen keskeisiä rakenteita. (N)

S22 Kieli- ja tekstitietoisuus, 1 op

Opiskelijan käsitys kielestä ja sen käytöstä monipuolistuu. Opiskelija ymmärtää kielen merkityksen oppimiseen ja ajatteluun ja oppii arvioimaan omaa kielitaitoaan. (N)

S23 Vuorovaikutus 1, 1 op

Opiskelija kehittää viestintärohkeuttaan ja muita viestintätaitojaan monipuolisesti ja oppii havainnoimaan ja ymmärtämään ryhmäviestinnän ilmiöitä. (N)

S24 Kirjallisuuden tulkinta, 2 op

Opiskelija oppii kauno- ja tietokirjallisuuden lajeja ja ilmaisukeinoja. (N)

S25 Tekstit ja vaikuttaminen, 2 op (moduuli Tekstien tulkinta 1)

Opiskelija oppii argumentaation keinoja sekä perehtyy lähdekriittisesti mediateksteihin ja mediaan vaikuttajana. (N)

S26 Kirjoittaminen 1, 1 op

Opiskelija tutustuu kirjoitusprosessin vaiheisiin ja syventää kirjoitusprosessin hallinnan taitojaan. Opintojaksossa työskentellään asiatekstejä yksin ja yhdessä. (N)

S27 Vuorovaikutus 2, 1 op

Opiskelija kehittää ja syventää esiintymis-, kuulunymmärtämis- ja vuorovaikutustaitojaan. (N)

S28 Kirjallisuuden kontekstit, 2 op

Opiskelija lisää kaunokirjallisuuden tuntemustaan ja tulkitsee kirjallisuutta sen konteksteissa. Hän tutustuu suomalaisen kirjallisuuden keskeisiin teoksiin ja teemoihin sekä arvioi niiden merkitystä. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

S29 Vuorovaikutus 3, 2 op

Opiskelija kehittää jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitojaan. (N)

S210 Kirjoittaminen 2, 2 op

Opiskelija kehittää omaäänistä kirjoittamista ja taitoaan ilmaista ja perustella ajatuksiaan kirjoittamalla. (N)

S211 Tekstien tulkinta 2, 2 op

Opiskelija syventää kriittistä ja kulttuurista lukutaitoaan sekä osaa tulkita monimuotoisia tekstejä. (N)

Pakolliset opintojaksot

EN1 Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakentaminen, 1 op

Opiskelija tutustuu lukion kieltenopiskeluun, kehittää kielitietoisuuttaan ja rohkaistuu käyttämään kielitaitoaan. Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat oman kieliprofiilin laatiminen, toisiin tutustuminen ja vuorovaikutusosaamisen vahvistaminen keskustellen. (N)

EN2 Englanti globaalina kielenä, 3 op

Keskeisiä sisältöjä ovat kansainvälisyys arjessa ja lähiympäristössä, kansainväliset suhteet, rakentava vuorovaikutus sekä viestintätyylit erilaisissa medioissa. Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija löytää tapoja kehittää vuorovaikutustaitojaan ja vahvistaa kielellistä itsetuntoaan. (N)

EN3 Englannin kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä, 2 op

Opintojakso syventää kulttuurista ymmärrystä ja rohkaisee luovaan toimintaan. Tavoitteena on, että opiskelija pystyy tulkitsemaan erilaisia aihepiiriin liittyviä tekstejä ja pystyy itse tuottamaan monipuolisia tekstejä itselle tärkeitä kulttuuri-ilmiöistä. (N)

EN4 Englannin kieli vaikuttamisen välineenä, 2 op

Opiskelija tutustuu yhteiskunnallisiin ja ajankohdattaisiin aiheisiin, kehittää taitojaan ilmaista ja arvioida mielipiteitä, argumentoida sekä hyödynittää erilaisia tietolähteitä. Keskeisiä teemoja ovat vaikuttaminen kansalaisyhteiskunnassa, ihmisoikeuskysymykset ja tasa-arvo sekä yksilön vastuu muista. (N)

EN5 Kestävä tulevaisuus ja tiede, 2 op

Opiskelija syventää tiedonhankinnan taitojaan sekä oppii käyttämään asiayhteyteen sopivia lukustrategioita ja tiivistämisen taitoja. Keskeisiä sisältöjä ovat opiskelijoita kiinnostavat tieteenalat, erilaiset tulevaisuudenvisiot, kestävää tulevaisuutta rakentavat innovaatiot, englantia tieteiden kielenä sekä tieteellisen tekstin piirteet. (N)

EN6 Englannin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä, 2 op

Opintojakso syventää opiskelijan käsitystä kielitaidosta työelämätaidona. Keskeisiä sisältöjä ovat jatko-opinto- ja urasuunnitelmat, kansalliset tai kansainväliset yhteisöt tai yritykset työnantajina sekä itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren arjen ja talouden hallinta. Kieliprofiilia täydennetään tulevaisuuden tarpeiden näkökulmasta. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

EN7 Ympäristö ja kestävä elämäntapa, 2 op

Opintojakson teemat liittyvät ympäristökysymyksiin, luonnonsuojeluun ja kestäväan elämäntapaan. Opiskelija vahvistaa aihepiiriin liittyvää sanastoaan ja kykyään ymmärtää ja tuottaa aihepiiriin liittyvää tekstiä. (N)

EN 8 Viesti ja vaikuta puhuen, 2 op

Opiskelija syventää suullista kielitaitoaan ja taitoaan ymmärtää puhuttua kieltä. Hän kehittää puhumisen sujuvuutta sekä kykyään rakentaa dialogia. Hän osaa tuottaa valmistelua edellyttävän suullisen esitelmän. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

EN9 A fresh start, 2 op

Opiskelija kerta opintojaksoissa EN1 ja EN2 opittuja kielioppiasioita ja sanastoa. Opintojakso on tarkoitettu niille ensimmäisen vuoden opiskelijoille, joilla on tarvetta kerrata ja vahvistaa EN1 ja EN2 opintojaksojen sisältöä. (S)

EN10 Kieliopin kertaus, 2 op

Opiskelija kerta ja harjoittelee ylioppilaskirjoitusten kannalta keskeisiä kielioppiasioita. (S)

EN11 Ylioppilaskokeeseen valmistautuminen, 2 op

Opiskelija tekee aikaisempien vuosien ylioppilaskirjoitustehtäviä ja harjoittelee ylioppilaskoetta varten. (S)

RUOTSI (B1-KIELI)

Pakolliset opintojaksot

RU1 Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakentaminen, 1 op

Opiskelija pohtii ruotsin kielen merkitystä omassa elämässään nyt ja tulevaisuudessa, asettaa tavoitteita sekä pohtii keinoja oman oppimisensa tueksi. Aiheet liittyvät nuorten elämään ja tarpeisiin käyttää kieltä myös suullisissa viestintätilanteissa. (N)

RU2 Ruotsin kieli arjessani, 3 op

Opiskelija pohtii eri näkökulmista, mitä on hyvä elämä ja hyvinvointi arjessa. Hän harjaannuttaa taitojaan ilmaista mielipiteitä eri vuorovaikutustilanteissa ruotsin kielellä. (N)

RU3 Kulttuuri ja mediat, 2 op

Opiskelija tutustuu suomenruotsalaisiin ja muihin pohjoismaisiin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. (N)

RU4 Ympäristömme, 2 op

Aiheina ovat kulttuurisesti moninainen elinympäristö ja yhteiskunnan ajankohtaiset ilmiöt. Opiskelija kehittyy erilaisten tekstilajien tulkitsijana ja tuottajana sekä vahvistaa taitojaan ilmaista mielipiteitä ruotsin kielellä. (N)

RU5 Opiskelu ja työelämä, 2 op

Opiskelija harjoittelee työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja sekä pohtii jatko-opintoja ja tulevaisuudensuunnitelmia. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

RU6 Viesti ja vaikuta puhuen, 2 op

Opiskelija syventää suullista kielitaitoa ja taitoa ymmärtää puhuttua kieltä sekä rakentaa dialogia. (N)

RU7 Kestävä elämäntapa, 2 op

Opiskelija syventää kielitaitoaan fiktiivisten ja ei-fiktiivisten tekstien pohjalta kestävän elämäntavan näkökulmasta. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

RU8 Kirjoittaminen ja kulttuuri, 2 op

Opiskelija laatii eripituisia tekstejä lyhyistä viesteistä laajempiin kirjoitelmiin. Hän perehtyy ruotsinkieliseen kulttuuriin ja yhteiskunnallisiin ilmiöihin. Tavoitteena on paitsi kirjoitustaidon myös omakohtaisen arvioinnin kehittäminen. (S)

RU9 Starta på nytt, 2 op

Opiskelija kerta opintojaksoissa RU1 ja RU2 opittua sanastoa ja keskeisimpiä kielioppirakenteita. Opintojakso on tarkoitettu 1. vuoden opiskelijoille, jotka tarvitsevat kertausta ruotsin opinnoissa. (S)

RU10 Kieliopin kertaus, 2 op

Opiskelija kerta monipuolisesti kielioppiasioita. Opintojakso on tarkoitettu opiskelujensa loppuvaiheessa oleville opiskelijoille, jotka tarvitsevat vahvistusta osaamiseensa. (S)

RU11 Ylioppilaskokeeseen valmistautuminen, 2 op

Opiskelija tekee aikaisempien vuosien ylioppilaskirjoitustehtäviä ja harjoittelee ylioppilaskoetta varten. (S)

LYHYET KIELET (B2 JA B3-KIELET): ESPANJA, RANSKA, SAKSA

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

EA1, RA1, SA1 Tutustutaan uuteen kieleen, 2 op

Opiskelija tutustuu uuteen kieleen ja sen asemaan maailmassa. Hän oppii kielen perusteet ja harjoittelee vuorovaikutusta erilaisissa arkipäivän tilanteissa. (N)

EA2, RA2, SA2 Kieli arjessa, 2 op

Opintojaksossa harjoitellaan oman lähipiirin ja arjen kuvailua, vahvistetaan viestintää ja opitaan lisää tavanomaisia asiointitilanteita. (N)

EA3, RA3, SA3 Vapaa-aika ja koulu, 2 op

Opintojakson aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten elämään, ihmissuhteisiin ja kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Yläkoulussa kieltä opiskelleet jatkavat lukio-opintojaan tästä opintojaksosta eteenpäin. (N)

EA4, RA4, SA4 Arki ja kulttuuri, 2 op

Opintojaksossa tutustutaan kohdekielen variantteihin ja vahvistetaan kielialueen tuntemusta. Opitaan lisää arjen tapoja ja traditioita sekä pohditaan kulttuurieroja. (N)

EA5, RA5, SA5 Hyvinvointi ja huolenpito, 2 op

Opiskelija opettelee ilmaisemaan mielipiteitään arkipäivän tilanteissa. Hän tutustuu hyvinvointiin

ja ihmissuhteisiin liittyviin teksteihin ja pohtii teknologian merkitystä elämässä. Opintojaksossa harjoitellaan hyvinvointiin ja terveyteen liittyvää sanastoa ja vuorovaikutustilanteita monipuolisesti kohdekielellä. (N)

EA6, RA6, SA6 Kulttuuri ja yhteiskunta, 2 op

Opintojaksossa käsitellään monipuolisesti erilaisia yhteiskunnallisia ja kulttuuriin liittyviä aihepiirejä. Keskiössä ovat myös ajankohtaiset teemat ja opiskelijoiden omat kiinnostuksen kohteet. (N)

EA7, RA7, SA7 Jatko-opinnot ja työelämä, 2 op

Opintojakson aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. (N)

EA8, RA8, SA8 Ajan hermolla, 2 op

Opintojaksossa syvennyttään ajankohtaisiin aiheisiin kohdekielen medioissa sekä harjoitellaan monilukutaitoa ja lähdekriittisyyttä. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

EA9, RA9, SA9 Ylioppilaskokeeseen valmistautuminen, 2 op

Harjoitellaan monipuolisesti ylioppilaskoetta varten. (S)

MATEMATIIKAN YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS

Pakollinen opintojakso

MAY1 (MAB01/MAA01) Luvut ja yhtälöt, 2 op

Opiskelija kertailee lukujoukot, peruslaskutoimitukset, prosenttilaskennan periaatteet ja potenssien laskusäännöt. Hän syventää murtolukujen laskutoimitusten osaamistaan ja vahvistaa ymmärrystään funktion käsitteestä. Opiskelija ratkaisee yh-

tälöitä ja yhtälöpareja sekä käyttää verrannollisuutta ongelmanratkaisussa. Hän käyttää ohjelmistoja funktion kuvaajan piirtämisessä, havainnoinnissa ja yhtälöiden ratkaisemisessa. (N)

MATEMATIIKKA, LYHYT OPPIMÄÄRÄ

Pakolliset opintojaksot

MAB2 Lausekkeet ja yhtälöt, 2 op

Opiskelija käyttää lausekkeitä, yhtälöitä, lukujonoja ja lukujonojen summia matemaattisten ongelmien ratkaisemisessa. Hän tutustuu toisen asteen polynomifunktioon ja toisen asteen yhtälöön. Hän käyttää ohjelmistoja polynomifunktion tutkimisessa, polynomiyhtälöihin ja polynomifunktioihin liittyvien sovellusten yhteydessä. (N)

MAB3 Geometria, 2 op

Opiskelija tekee havaintoja ja päätelmiä kuvioiden ja kappaleiden geometrisista ominaisuuksista. Hän vahvistaa tasokuvioiden ja kolmiulotteisten kappaleiden kuvien piirtämisen taitojaan ja ratkaisee käytännön ongelmia geometriaa hyväksi käyttäen. Hän käyttää ohjelmistoja kuvioiden ja kappaleiden tutkimisessa sekä geometriaan liittyvien sovellusten yhteydessä. (N)

MAB4 Matemaattisia malleja, 2 op

Opiskelija tutkii reaalimaailman ilmiöiden sääntönmukaisuuksia ja riippuvuuksia ja kuvaa niitä matemaattisilla malleilla. Hän arvioi mallien käyttökelpoisuutta ja tekee mallien avulla ennusteita. Hän käyttää ohjelmistoja mallintamisessa, polynomi- ja eksponenttifunktion ominaisuuksien tutkimisessa sekä polynomi- ja eksponenttiyhtälöiden ratkaisussa sovellusten yhteydessä. (N)

MAB5 Tilastot ja todennäköisyys, 2 op

Opiskelija käsittelee ja tulkitsee tilastollisia aineistoja sekä määrittää tilastollisia tunnuslukuja. Hän perehtyy todennäköisyyslaskennan pe-

rusteisiin ja laskulakeihin. Hän käyttää ohjelmistoja digitaalisessa muodossa olevan datan hakemisessa, käsittelyssä ja tutkimisessa sekä havaintoaineiston tunnuslukujen määrittämisessä ja todennäköisyyslaskennassa. (N)

MAB6 Talousmatematiikan alkeet, 1 op

Opiskelija oppii talousmatematiikan peruskäsitteitä ja -taitoja. Hän syventää prosenttilaskennan taitojaan ja oppii kuvaamaan talouselämän asioiden kehittymistä. Hän käyttää tietolähteitä ja ohjelmistoja laskelmien tekemisessä sovellusten yhteydessä. (N)

MAB7 Talousmatematiikka, 1 op

Opiskelija käyttää lukujonoja ja niiden summia talouteen liittyvissä matemaattisissa ongelmissa ja oppii sovittamaan taloudellisiin tilanteisiin matemaattisia malleja. Hän vahvistaa matemaattisia valmiuksia talouden suunnitteluun, yrittäjyyteen ja kannattavuuden laskentaan. Hän hyödyntää ohjelmistoja laskelmien tekemisessä. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

MAB8 Matemaattinen analyysi, 2 op

Opiskelija tutkii funktion muutosnopeutta sekä tutustuu derivaattaan muutosnopeuden mitana. Hän tutkii polynomifunktion kulkua ja määrittää polynomifunktion suurimman ja pienimmän arvon. Hän käyttää ohjelmistoja funktion kulun tutkimisessa sekä funktion derivaatan ja suljetun välin ääriarvojen määrittämisessä. (N)

MAB9 Tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat, 2 op

Opiskelija tutustuu normaalijakaumaan ja

binomijakaumaan sekä määrittää niihin liittyviä tunnuslukuja ja todennäköisyyksiä. Hän oppii luottamusvälin ja virhemarginaalin käsitteet. Hän määrittää tilastollisia tunnuslukuja ja todennäköisyyksiä ohjelmistojen avulla. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

MAB10 Opintojaksojen MAY1 ja MAB2 kertaus, 2 op

Opiskelija kertaan opintojaksojen MAB1 ja MAB2

sisältöjä ja vahvistaa näissä laskutaitoa. (S)

MAB11 Lyhyen matematiikan kertaus, 2 op

Opiskelija kertaan ja syventää lyhyen matematiikan keskeisiä sisältöjä. (S)

MAB12 Ylioppilaskokeeseen valmistautuminen, 2 op

Opiskelija laskee lyhyen matematiikan vanhoja ylioppilaskoetehtäviä. (S)

MATEMATIIKKA, PITKÄ OPPIMÄÄRÄ

Pakolliset opintojaksot

MAA02 Funktiot ja yhtälöt 1, 3 op

Opiskelija laskee polynomien tuloja ja opiskelee binomikaavat. Opiskelija ratkaisee polynomiyhtälöitä ja -epäyhtälöitä ja tutkii juurten lukumäärää. Lisäksi hän ratkaisee rationaali- ja juuriyhtälöitä. (N)

MAA03 Geometria, 2 op

Opiskelija oppii hahmottamaan ja ratkaisemaan geometrisia ongelmia käyttämällä hyväksi kuvioiden ja kappaleiden ominaisuuksia, yhdenmuotoisuutta, Pythagoraan lausetta sekä suora- että vinokulmaisen kolmion trigonometriaa. Opiskelija laskee pinta-aloja ja tilavuuksia. (N)

MAA04 Analyttinen geometria ja vektorit, 3 op

Opiskelija tutustuu suoran, paraabelin ja ympyrän yhtälöihin. Lisäksi hän ratkaisee itseisarvoyhtälöitä. Opiskelija tutustuu vektorikäsitteeseen ja perehtyy vektorilaskennan perusteisiin. Opiskelija oppii ratkaisemaan tasogeometrian ongelmia vektoreiden avulla. (N)

MAA05 Funktiot ja yhtälöt 2, 2 op

Opiskelija perehtyy trigonometriin funktioihin yksikköympyrän avulla. Hän ratkaisee trigonometrisiä yhtälöitä sekä tutustuu eksponentti- ja logaritmifunktioihin. (N)

MAA06 Derivaatta, 3 op

Opiskelija tutkii raja-arvoja, jatkuvuutta ja derivaattaa. Lisäksi hän tutustuu derivoimissääntöihin ja tutkii funktion kulkua ja ääriarvoja. Opiskelija opettelee derivoimaan yhdistetyn funktion. (N)

MAA07 Integraalilaskenta, 2 op

Opiskelija oppii integraalifunktion käsitteen ja integraalifunktioiden määrittämisen. Hän selvittää määrätyn integraalin käsitteen ja sen yhteyden pinta-alojen ja tilavuuksien laskemiseen. (N)

MAA08 Tilastot ja todennäköisyys, 2 op

Opiskelija perehtyy diskreettiin jakaumaan ja määrittää jakauman tunnuslukuja. Hän perehtyy myös todennäköisyyslaskennan perusteisiin ja laskusääntöihin. (N)

MAA09 Talousmatematiikka, 1 op

Opiskelija tutustuu aritmeettiseen ja geometriseen lukujonoon sekä soveltaa lukujonojen kaavoja talouteen liittyvissä matemaattisissa ongelmissa. Opiskelija ratkaisee korkolaskuja. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

MAA10 3D-geometria, 2 op

Opiskelija tutkii kolmiulotteisen koordinaatiston pisteitä, suoria ja tasoja vektoreiden avulla. Opiskelija vahvistaa avaruusgeometrian osaamistaan ääriarvosovellusten yhteydessä. Opiskelija tutustuu kahden muuttujan funktioon. (N)

MAA11 Algoritmit ja lukuteoria, 2 op

Opiskelija tutustuu lukuteorian peruskäsitteisiin ja jaollisuuteen. Opiskelija perehtyy logiikan käsitteisiin ja oppii ohjelmoimaan yksinkertaisia algoritmeja. (N)

MAA12 Analyysi ja jatkuva jakauma, 2 op

Opiskelija perehtyy jatkuvan todennäköisyysjakauman käsitteeseen ja oppii soveltamaan normaalijakaumaa. Opiskelija tutkii funktion jatkuvuutta ja derivoituvuutta ja tutustuu funktioiden

raja-arvoihin äärettömyydessä. Opiskelija oppii muodostamaan käänteisfunktioita. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

MAA13 Ensimmäisen vuoden kertaus, 2 op

Opiskelija kertaava opintojaksojen MAA1-MAA4 sisältöjä toisen lukivuoden alussa. (S)

MAA14 Geometria ja vektorit 2, 2 op

Opiskelija tutustuu avaruuskappaleisiin ja niiden ominaisuuksiin ääriarvosovelluksineen. Lisäksi

hän syventää ja laajentaa vektorigeometrian osaamistaan. (S)

MAA15 Pitkän matematiikan kertaus, 2 op

Opiskelija muodostaa yhtenäisen kuvan pitkän matematiikan osa-alueista. (S)

MAA16 Ylioppilaskokeeseen valmentautuminen, 2 op

Opiskelija laskee aikaisempien vuosien ylioppilastehtäviä. (S)

BIOLOGIA

Pakolliset opintojaksot

BI1 Elämä ja evoluutio, 2 op

Opiskelija tutustuu elämän edellytyksiin maapallolla ja sen tunnusomaisiin piirteisiin, kuten eliöiden lisääntymiseen ja kehitykseen. Opiskelija perehtyy biologiaan tieteenä ja biologisen tiedon tuottamisen tapoihin. Hän tutustuu nykyiseen eliökuntaan ja sen luokitteluun sekä perehtyy evoluution mekanismeihin. (N)

BI2 Ekologian perusteet, 1 op

Opiskelija tutustuu ekologian perusteisiin ja luonnon monimuotoisuuteen. Hän perehtyy ekosysteemien toimintaan ja monimuotoisuuden merkitykseen ja tutustuu siihen, miten niitä tutkitaan. (N)

BI3 Ihmisen vaikutukset ekosysteemeihin, 1 op

Opiskelija perehtyy ihmisen aiheuttamiin muutoksiin ekosysteemeissä ja pohtii ympäristöongelmien ratkaisukeinoja. Hän tutustuu ympäristön tilan seuraamiseen ja tutkimiseen sekä luonnon monimuotoisuuden suojelemiseen. Hän tutustuu myös keinoihin vaikuttaa ekologisesti kestävään tulevaisuuteen ja oman ympäristönsä hyvinvointiin. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

BI4 Solu ja perinnöllisyys, 2 op

Opiskelija tutustuu tarkemmin erilaisiin soluihin, niiden aineenvaihduntaan ja lisääntymiseen. Hän perehtyy perinnöllisyyden perusteisiin ja ominaisuuksien siirtymiseen jälkeläisille. (N)

BI5 Ihmisen biologia, 2 op

Opiskelija perehtyy ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Hän tutustuu eri elimistöjen toimintaan ja toiminnan säätelyyn, aineenvaihduntaan ja ihmisen toimintaan kokonaisuutena. Hän perehtyy myös ihmisen lisääntymiseen ja uuden yksilön kehitykseen. (N)

BI6 Biotekniikka ja sen sovellukset, 2 op

Opiskelija syventää tietämystään geenitiedosta ja sen sovellusmahdollisuuksista. Hän tutustuu bioteknologian, geenitekniikan ja mikrobiologian erilaisiin sovelluksiin ja niiden merkitykseen ravinnontuotannossa, teollisuudessa, ympäristönsuojelussa ja lääketieteessä. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

BI7 Biologian kertaus, 2 op

Opiskelija valmentautuu biologian ylioppilaskokeeseen kertaamalla keskeisiä biologian käsitteitä, ilmiöitä ja kokonaisuuksia. Erityisesti voidaan kerrata vaikeuksia tuottaneita sisältöjä. Opiskelija harjoittelee tehtäviin vastaamista, tiedon jäsentämistä ja laajojen asiakokonaisuuksien

hallintaa. (S)

BI8 Lääketieteellinen biologia, 2 op

Opiskelija syventää tietoja ihmiselimestöstä ja perehtyy sairauksien ja hoitojen biologiseen perustaan. Opiskelija perehtyy myös erilaisiin hoitoalan ja lääketieteen opintoihin, ammatteihin ja työpaikkoihin vierailujen ja vierailijoiden avulla. (S)

MAANTIEDE

Pakolliset opintojaksot

GE1 Maailma muutoksessa, 2 op

Opintojakso perehdyttää opiskelijan muuttuvan maailman ja sen alueellisten ilmiöiden tarkasteluun ympäristön muutosten ja ihmiskunnan muutosten kautta. Opintojakson aikana seurataan ajankohtaisia uutisia eri puolilta maailmaa ja hahmotetaan maailmanlaajuisia muutoksia sekä luonnon ja ympäristön että ihmiskunnan kannalta. Opintojakso käsittelee myös eri puolilla maailmaa tapahtuvaa myönteistä kehitystä sekä mahdollisuuksia ennakoida ja hillitä muutoksia sekä varautua ja sopeutua niihin. (N)

GE2 Sininen Planeetta, 2 op

Opintojaksossa tarkastellaan luonnonmaantieteellisiä ilmiöitä ja syvennetään ilma-, vesi- ja kivihän rakenteen ja toiminnan tuntemusta. Keskeisinä näkökulmina ovat luonnossa tapahtuvat prosessit ja niihin liittyvät syy-seuraussuhteet. Kaikkia teemoja käsitellään alueellisesta näkökulmasta. Teemojen yhteydessä käsitellään myös niihin liittyviä riskejä ja ongelmia sekä myönteistä kehitystä.

GE3 Yhteinen maailma, 2 op

Opintojaksossa tarkastellaan ihmismaantieteellisiä ilmiöitä ja syvennetään ihmistoiminnan alueellisten piirteiden tuntemusta ja vuorovaiku-

tusta. Keskeisinä näkökulmina ovat luonnonvarojen ja ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien arviointi ihmistoiminnan kannalta sekä ihmistoiminnan vastuullisuus ja ympäristön hyvinvointi. Kaikkia teemoja käsitellään alueellisesta näkökulmasta. Teemojen yhteydessä käsitellään myös niihin liittyviä riskejä ja ongelmia sekä myönteistä kehitystä. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

GE4 Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta, 2 op

Opintojakso perehdyttää aiemmissa opintojaksoissa hankittujen maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltamiseen tutkielman laatimisessa tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin toteuttamisessa. Keskeisiä näkökulmia opintojaksossa ovat aluesuunnittelu ja osallistuvan suunnittelun periaatteet sekä geomedian käyttö tutkimuksessa ja vaikuttamisessa. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

GE5 Maantieteen kertaus, 2 op

Opintojaksossa kerrataan ja syvennetään maantieteessä opittuja asioita. Opintojakso on tiivistelmä lukion maantieteen oppimäärään kuuluvista pakollisista ja syventävistä opinnoista. Opintojaksossa pyritään maantieteellisten ilmiöiden kokonaisvaltaiseen hahmottamiseen ja tietojen syventämiseen. (S)

FYSIIKKA

Pakolliset opintojaksot

FY1 Fysiikka luonnontieteenä, 1 op

Opiskelija tutustuu fysiikkaan systemaattisena, kokeellisuuteen nojautuvana tieteenä ja tekee yksinkertaisia luonnontieteellisiä kokeita. Tavoitteena on herättää ja syventää kiinnostusta fysiikkaa ja sen opiskelua kohtaan. (N)

FY2 Fysiikka, ympäristö ja yhteiskunta, 1 op

Opiskelija tutustuu energian käsitteeseen ja energian tuotantotapoihin. Tavoitteena on saada valmiuksia osallistua ympäristöä ja teknologiaa koskevaan keskusteluun ja päätöksentekoon. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

FY3 Energia ja lämpö, 2 op

Opiskelija tutkii lämpöopin ilmiöitä, systeemin termodynaamista tilaa ja olomuodonmuutoksia. Hän syventää ymmärrystään energiasta fysiikan keskeisenä käsitteenä. (N)

FY4 Voima ja liike, 2 op

Opiskelija tutkii kokeellisesti ja teoreettisesti etenemisliikkeeseen ja voimaan liittyviä ilmiöitä. Hän harjoittelee graafista esitystä ja tutustuu säilymislakien merkitykseen fysiikassa. (N)

FY5 Jaksollinen liike ja aallot, 2 op

Opiskelija perehtyy värähtely- ja aaltoliikkeen perusteisiin mm. tutkimalla mekaanista värähtelyä

ja ääntä. (N)

FY6 Sähkö, 2 op

Opiskelija tutustuu sähköön liittyviin peruskäsitteisiin ja -mittauksiin ja tutkii yksinkertaisia tasavirtapiirejä. (N)

FY7 Sähkömagnetismi ja valo, 2 op

Opiskelija tutustuu sähkömagnetismiin ja valoon liittyviin käsitteisiin ja oppii soveltamaan niitä yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä. (N)

FY8 Aine, säteily ja kvantittuminen, 2 op

Opiskelija opettelee käyttämään ja soveltamaan aineen ja säteilyn käsitteitä. Hän syventää kokonaiskuvaansa fysiikasta aineen ja maailmankaikkeuden rakennetta selittävänä tieteenä. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

FY9 Fysiikan kertaus, 2 op

Opiskelija parantaa valmiuksiaan osallistua ylioppilaskirjoitusten fysiikan ainereaalikokeeseen. Hän saa kattavan kokonaiskuvan lukiofysiikasta.

FY10 Soveltavaa fysiikkaa, 2 op

Opiskelija tutustuu fysiikkaan monipuolisilla ja mielenkiintoisilla tavoilla.

KEMIA

Pakolliset opintojaksot

KE1 Kemia ja minä, 1 op

Opiskelija saa monipuolisia kokemuksia, jotka herättävät kiinnostusta kemiaa ja sen opiskelua kohtaan. Opiskelija tutustuu jaksolliseen järjestelmään, atomin rakenteeseen, ainemäärään ja konsentraatioon. Aineiden ominaisuuksiin opiskelija tutustuu muun muassa kokeellisen työskentelyn avulla. Samalla työturvallisuusnäkökohdat tulevat opiskelijalle tutuiksi. (N)

KE2 Kemia ja kestävä tulevaisuus, 1 op

Opiskelija tutustuu kemian merkitykseen kestä-

vän elämäntavan edistämässä. Luonnontieteellisen tiedon luonne ja sen kehittyminen tulevat opiskelijalle tutuiksi. Opiskelija oppii kuvaamaan aineen rakennetta erilaisilla malleilla. Kemiallisiin sidoksiin ja aineiden ominaisuuksiin opiskelija tutustuu muun muassa kokeellisen työskentelyn avulla. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

KE3 Molekyylit ja mallit

Opiskelija tutustuu hiilen yhdisteisiin muun muassa niiden mallintamisen ja erilaisten spektrien antaman tiedon avulla. Opiskelija oppii hiilivety-

jen sekä happi- ja typpiyhdisteiden funktionaaliset ryhmät ja niiden nimeämisen perusteet. Opiskelija oppii soveltamaan tietoa ainemäärästä ja konsentraatiosta muun muassa liuosten valmistamisessa ja laimentamisessa. (N)

KE4 Kemiallinen reaktio

Opiskelija tutkii saostumis-, hajoamis-, protolyysi- ja neutraloitumisreaktiota sekä hiilen yhdisteiden reaktioita kokeellisesti tai erilaisia malleja käyttäen. Opiskelija ymmärtää, ettei ainetta häviä kemiallisessa reaktiossa. Ideaalikaasun tilanyhtälö tulee opiskelijalle tutuksi. (N)

KE5 Kemiallinen energia ja kiertotalous

Erilaiset energianmuutokset kemiallisissa reaktioissa tulevat opiskelijalle tutuksi. Opiskelija tutustuu kiertotalouteen ja erilaisiin energiaratkaisuihin. Opiskelija tutkii sähkökemian liittyviä ilmiöitä kokeellisesti tai erilaisia malleja käyttäen.

Reaktiosarjoihin liittyvät laskut sekä seoslaskut tulevat opiskelijalle tutuiksi. (N)

KE6 Kemiallinen tasapaino

Opiskelija tutkii kokeellisesti reaktionopeuteen tai kemialliseen tasapainoon liittyviä ilmiöitä. Happot, emäkset, niiden ympäristövaikutukset ja puskuriliuokset tulevat opiskelijalle tutuiksi. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

KE7 Kemian kertaus

Opiskelija valmistautuu kemian ylioppilaskokeeseen. Opiskelija kertaa kemian opintojaksojen keskeisiä sisältöjä ja syventää ymmärrystään niistä. Ohjelmistot, joita käytetään kemian ylioppilaskokeessa, tulevat opiskelijalle tutuiksi. (S)

EVANKELIS-LUTERILAINEN USKONTO

Pakolliset opintojaksot

UE1 Uskonto ilmiönä - juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä, 2 op

Opintojakso käsittelee maailman uskontotilannetta, uskonnollisuuden ja uskonnottomuuden yleispiirteitä sekä tieteen ja uskonnon välistä suhdetta. Opintojaksossa tutustutaan myös juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin syntyyn,oppiin, etiikkaan ja elämäntapaan. (N)

UE2 Maailmanlaajuinen kristinuskon, 2 op

Opiskelija perehtyy kristinuskon keskeisiin jakautumisiin ja niiden seurauksena syntyneisiin uskonnollisiin liikkeisiin. Opintojakson muita aiheita ovat uskonnon vaikutus yhteiskuntaan ja yksilöön, kristinuskon ajankohtaiset kysymykset ja asema Euroopassa. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

UE3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikeitä, 2 op

Opiskelija perehtyy Aasiassa syntyneisiin uskontoihin ja pohtii niiden vaikutuksia yksilöön, kulttuuriin, yhteiskuntaan ja politiikkaan. Hän tutus-

tuu myös luonnonuskontoihin ja uusiin uskonnollisiin liikkeisiin. Opiskelija kehittää valmiuksiaan toimia kansainvälisissä työtehtävissä. (N)

UE4 Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa, 2 op

Opiskelija tutustuu suomalaisen uskonnollisuuden historiaan ja suomalaisiin uskonnollisiin yhteisöihin ja niiden yhteiskunnalliseen vaikutukseen ja merkitykseen. Opintojakson muita aiheita ovat uskonnonvapaus, uskonnon ja yhteiskunnan vuorovaikutus sekä uskonnottomuuteen ja uskontokritiikkiin liittyvä ajankohtainen keskustelu. (N)

UE5 Uskonto taiteessa ja populaarikulttuurissa, 2 op

Opintojaksossa käsitellään uskonnon ja taiteen välistä suhdetta ja perehdytään uskonnollisten teemojen, oppien ja symboliikan käsittelyyn erilaisissa taidemuodoissa. (N)

UE6 Uskonto, tiede ja media, 2 op

Opiskelija perehtyy uskonnollisen median keinoihin, kuten asenteiden ja mielikuvien muokkaamiseen. Lisäksi hän tarkastelee median ja uskonnon

välisiä suhteita. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

UE7 Uskonnon kertaus, 2 op

Opiskelija valmistautuu uskonnon ylioppilaskokeeseen, perehtyy hyvään vastaustekniikkaan ja

harjoittelee vanhoihin yo-koekysymyksiin vastaamista. Hän kertaa uskonnon opintojaksojen keskeisimpiä asioita. (S)

ORTODOKSINEN USKONTO

Pakolliset opintojaksot

UO1 Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä, 2 op

Opintojakso käsittelee maailman uskontotilannetta, uskonnollisuuden ja uskonnottomuuden yleispiirteitä. Opintojaksossa tutustutaan myös juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin syntyyn, oppiin, etiikkaan ja elämäntapaan. (N)

UO2 Ortodoksisuus maailmassa, 2 op

Opiskelija perehtyy kristinuskon keskeisiin jakautumisiin ja niiden seurauksena syntyneisiin uskonnollisiin liikkeisiin. Opintojaksossa tutustutaan ortodoksisen kirkon historiaan. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

UO3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä, 2 op

Opiskelija perehtyy Aasiassa syntyneisiin uskontoihin ja pohtii niiden vaikutuksia yksilöön, kulttuuriin, yhteiskuntaan ja politiikkaan. Hän tutustuu myös luonnonuskontoihin ja uusiin uskonnollisiin liikkeisiin. Opiskelija kehittää valmiuksiaan toimia kansainvälisissä työtehtävissä. (N)

UO4 Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa, 2 op

Opiskelija tutustuu suomalaisen uskonnollisuus-

den historiaan lähinnä ortodoksisen kirkon näkökulmasta. Opintojaksossa käsitellään lisäksi uskonnonvapautta, uskonnon ja yhteiskunnan vuorovaikutusta sekä uskonnottomuuteen ja uskontokritiikkiin liittyvää keskustelua ortodoksisen kirkon näkökulmasta. (N)

UO5 Ortodoksisuuden ja taiteen vuorovaikutus, 2 op

Opintojaksossa tutustutaan uskontojen ja taiteen vuorovaikutukseen ja uskontojen merkitykseen taiteen kehityksessä sekä uskontojen ja erityisesti ortodoksisen kristillisyyden ilmenemiseen nykypäivän taiteessa. Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat kristillinen taide ja erityisesti ortodoksisen taiteen muodot: kirkkomusiikki, ikonitaide, arkkitehtuuri, hymnografia. (N)

UO6 Ortodoksisuus, tiede ja media, 2 op

Opintojaksossa arvioidaan ja analysoidaan uskonnon, tieteen ja median välisiä suhteita. Perehdytään ortodoksisuuden ja muiden uskontojen mediakuvaan. Perehdytään tieteen, median ja ortodoksisen kirkon ihmiskuvaan. Hahmotetaan uskonnon tutkimuksen näkökulmia ja menetelmiä eri tieteenaloilla sekä tuntee ortodoksisen kirkkoon liittyvää ajankohtaista tutkimusta. (N)

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Pakolliset opintojaksot

ET1 Minä ja hyvä elämä, 2 op

Opintojakson aikana perehdytään hyvän elämän osa-alueisiin ja pohditaan niiden vaikutuksia omiin identiteettivalintoihin. Opiskelija kehittää kykyään eritellä elämänkatsomukseensa vaikuttavia tekijöitä ja oppii erilaisista käsityksistä hyvästä elämästä ja niihin liittyvistä valinnoista. (N)

ET2 Minä ja yhteiskunta, 2 op

Opintojaksossa perehdytään yhteiskunnan rakenteisiin liittyviin tekijöihin, ihmisoikeuksiin ja yhteisöihin vaikuttaviin ilmiöihin, kuten ilmastomuutokseen ja kestävään kehitykseen. Opiskelija kehittää kykyään arvioida yhteiskunnallisia kysymyksiä kriittisesti ja pohdiskelee omaa asemaansa yksilönä länsimaisessa yhteiskunnassa. Opintojakso tukee opiskelijan valmiuksia pohtia yhteiskunnan osuutta hyvän elämän osana sekä miten yksilö voi vaikuttaa yhteisössä. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

ET3 Kulttuurit, 2 op

Opintojakso syventää opiskelijan ymmärrystä kulttuureista, niiden merkityksestä osana inhimillistä toimintaa ja kulttuurien välisestä vuorovaikutuksesta. Opiskelija perehtyy kulttuurintutkimuksen välineisiin ja teorioihin sekä tutkii maailman kulttuuriperintöä ja suomalaisen kulttuurin monimuotoisuutta. (N)

ET4 Katsomukset, 2 op

Opiskelija perehtyy erilaisiin katsomuksiin. Hän

oppii jäsentelemään oman elämänkatsomuksensa rakentumista osana katsomusten historiallista kehitystä. Opintojakso tutustuttaa katsomusten historiaan ja tieteellisen maailmankuvan syntyprosessiin historian murroskohtien avulla. Opiskelija kehittää kykyjään arvioida katsomusten vaikutuksia yksilöiden ja yhteisöjen elämän- ja maailmankatsomuksiin. (N)

ET5 Uskonnot ja uskonottomuus, 2 op

Opintojakso tarkastelee uskonnollisiin ja uskonottomiin katsomuksiin liittyviä ilmiöitä ja niiden välisiä eroja. Opintojaksossa korostuvat suurten maailmanuskontojen tuntemus, katsomuksiin liittyvän käsitteistön tunteminen sekä uskonnollisuuden ja uskonottomuuden tunnistaminen arkielämässä. Opintojakso opettaa ymmärtämään uskonottomuuden ja uskonnollisuuden historiallisesti rakentuneina, monimuotoisina ja muuttuvina ilmiöinä, joilla on vahvat kulttuuriset ja yhteiskunnalliset merkitykset. (N)

ET6 Tulevaisuus, 2 op

Opintojaksossa tutustutaan tulevaisuuden skenaarioihin ja siihen, miten tulevaisuutta voidaan tutkia. Lähitulevaisuuden yhteiskunnallisista ja ympäristöllisistä ilmiöistä tarkastellaan muun muassa tekoälyn ja ilmastomuutoksen vaikutuksia. Opintojakson aikana opetellaan arvioimaan, kuinka yksilö ja yhteiskunta voivat vaikuttaa kestäväällä toiminnalla paremman tulevaisuuden rakentamiseen. (N)

FILOSOFIA

Pakolliset opintojaksot

FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun, 2 op

Opiskelija tutustuu filosofiaan oppiaineena. Hän opettelee uusia käsitteitä, kriittistä ajattelua ja argumentointia. (N)

FI2 Etiikka, 2 op

Opintojaksossa perehdytään filosofisen etiikan keskeisiin käsitteisiin, kysymyksiin ja teorioihin. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

FI3 Yhteiskuntafilosofia, 2 op

Opintojaksossa käsitellään yhteiskuntafilosofian keskeisiä käsitteitä ja suuntauksia sekä peruskäsitteitä yksilön suhteesta yhteisöihin, yhteiskuntaan ja valtioon. Käsiteltäviä aiheita on mm.

oikeudenmukaisuutta, valtaa ja poliittiset ihanteet sekä yhteiskunnallisia jännitteet, kuten sota ja terrori. (N)

FI4 Totuus, 2 op

Opintojaksossa käsitellään monipuolisesti tiedon, tieteen, totuuden, mielipiteiden ja uskomusten välistä suhdetta, sekä tieteellistä tutkimusta. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

FI5 Filosofian kertaus, 2 op

Opintojaksossa kerrataan filosofian opintojaksojen pääasiat ja pyritään luomaan laajempi kuva filosofian aiheiden linkittymiseen toisiinsa ja nykyajan maailmaan. Opintojakson tarkoituksena on valmistaa oppilas ylioppilaskokeeseen. (S)

PSYKOLOGIA

Pakolliset opintojaksot

PS1 Toimiva ja oppiva ihminen, 2 op

Opintojaksossa tarkastellaan ihmisen toimintaa biologisena, psyykkisenä, sosiaalisena ja kulttuurisena olentona. Jakson tärkeimpiä teemoja ovat oppiminen ja opiskelu ja siihen vaikuttavat tekijät sekä psykologinen tutkimus. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

PS2 Kehittyvä ihminen, 2 op

Opiskelija tutustuu lapsuuden ja nuoruuden kehityksen osa-alueisiin ja haasteisiin. Aiheina ovat mm. kielen kehitys, minäkäsitys, sukupuoli- ja seksuaali-identiteetti. (N)

PS3 Tietoa käsittelevä ihminen, 2 op

Opintojaksossa käsitellään tiedonkäsittelyä ja ajatteluun vaikuttavia toimintoja sekä aivojen ja hermoverkoston toimintaa. Aiheina ovat mm. havaitseminen, tarkkaavaisuus, muisti ja kieli. (N)

PS4 Tunteet ja mielenterveys, 2 op

Opintojaksossa käsitellään tunteita sekä psyykkistä hyvinvointia ja siihen vaikuttavia tekijöitä,

kuten nukkumista, unta, stressiä ja kriiseistä selviytymistä. Opiskelija tutustuu myös mielenterveyden häiriöihin, niiden syihin ja hoitomenetelmiin. (N)

PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen, 2 op

Opiskelija tutustuu persoonallisuuspsykologian keskeisiin käsitteisiin, kuten temperamentin, persoonallisuuden piirteisiin, luovuuteen ja älykkyyteen. Opintojaksossa pohditaan myös kulttuurin ja yhteisön vaikutusta yksilöön. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

PS6 Sosiaalipsykologia, 2 op

Opintojaksossa tutustutaan sosiaalipsykologian perusilmiöihin, tutkimuksiin ja käsitteisiin ja harjoitellaan vuorovaikutustaitoja. (N)

PS7 Psykologian kertaus, 2 op

Opintojaksossa käydään läpi ylioppilaskirjoitusten ohjeistus, harjoitellaan esseevastauksen kirjoittamista ja kerrataan psykologian opintojaksojen sisältöä sekä harjoitellaan vanhoihin ylioppilaskokeisiin vastaamista.

HISTORIA

Pakolliset opintojaksot

HI1 Ihminen, ympäristö ja historia, 2 op

Opintojakso tarkastelee yksilön, yhteiskunnan ja luonnon välistä vuorovaikutusta eurooppalaisessa ja globaalissa ympäristössä. Opetuksen näkökulma on nykyisyyden selittämisessä sekä historiallisten ilmiöiden pitkän aikavälin tarkastelussa. Opintojaksossa tutustutaan yhteiskunnallis-taloudellisten rakenteiden keskeisiin muutoksiin sekä sosiaali- ja ympäristöhistoriaan maanjäljelyn alusta nykyaikaan. Opintojaksossa harjoitellaan monipuolisen historiallisen lähdeaineiston hyödyntämistä. Opintojakson yhteydessä esitellään historia-alaan liittyviä ammatteja ja jatko-opintomahdollisuuksia. Tässä yhteydessä tuodaan esille historian opiskeluun liittyvien sisältöjen merkityksellisyys työelämätaitojen näkökulmasta. (N)

HI2 Kansainväliset suhteet, 2 op

Opintojakso tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä ilmiöitä ja valtasuhteiden muutoksia 1900-luvun alusta nykypäivään. Opintojaksossa analysoidaan kansainvälistä politiikkaa erilaisten taloudellisten ja ideologisten mallien näkökulmista. Keskeisiä teemoja ovat kilpailun ja yhteistyön välinen jännite, tasapainon ja turvallisuuden tavoittelu sekä erilaisten poliittisten järjestelmien kilpailu. Opintojaksossa syvennetään tiedon hakemisen, analysoinnin ja tuottamisen taitoja sekä perehdytään kansainvälisiin suhteisiin liittyvien erityyppisten lähteiden tulkintaan ja arviointiin. (N)

HI3 Itsenäisen Suomen historia, 2 op

Opintojakson tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja taustoineen autonomian ajan loppupuolelta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset murrokset. Opintojaksossa perehdytään Suomen historian erilaisiin lähteisiin, muuttuviin tulkintoihin ja historian tiedon käyttöön. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

HI4 Eurooppalainen ihminen, 2 op

Opintojakso tarkastelee yhteiskunnallisen ajattelun, aatteiden ja ihmisoikeuksien kehittymistä sekä myyttisiä, uskonnollisia ja tieteellisiä maailmanselityksiä antiikista nykypäivään. Opintojaksossa perehdytään kulttuuriperintöön, taiteeseen ja tieteeseen oman aikansa ilmentäjinä Euroopassa. Tarkastelun kohteena ovat eurooppalainen ihminen, yksilön ja yhteiskunnan suhde, sukupuoli ja arkielämä. (N)

HI5 Ruotsin itämaasta Suomeksi, 2 op

Opintojakso tarkastelee Suomen kehitystä osana Itämeren alueen historiaa autonomian aikaan asti. Opintojaksossa perehdytään yhteiskunnan, talouden ja ympäristön lisäksi yhteisöjen ja yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen, arjen historiaan ja ihmisten elämäntapaan sekä elinkeinoihin historian eri vaiheissa. Opintojaksossa syvennetään erityisesti lähiympäristön historian lähteisiin ja erilaisiin tutkimusmenetelmiin. (N)

HI6 Maailman kulttuurit kohtaavat, 2 op

Opintojaksossa perehdytään kulttuurin käsitteeseen ja kulttuurieroja koskevan ajattelun muutokseen sekä tarkastellaan, miten suhtautuminen eri kulttuureihin on vaihdellut ajattelun ja yhteiskuntien rakenteen muuttuessa. Kulttuuri ymmärretään kokonaisvaltaisena käsitteenä. Opintojaksossa tarkastellaan eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten kulttuurien kohtaamista ja vuorovaikutusta historian eri aikoina. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

HI7 Maailma tänään, 2 op

Opintojakso on tarkoitettu maailman ja Suomen ajankohtaisten uutisten, tapahtumien ja niiden taustojen tarkasteluun. Mistä on todella kysymys Putinin Venäjällä, Ukrainassa, suomettumisessa, Nato-jäsenyydessä? Opintojakso syventää opiskelijan yleissivistystä, tietämystä ja valmiuksia ylioppilaskirjoituksia varten. (S)

HI8 Yhdysvaltojen historia, 2 op

Opintojakso tarkastelee maailman johtavan

suurvallan Yhdysvaltojen historian keskeisiä kehityslinjoja asuttamisesta 2020-luvulle sekä lyhyesti amerikkalaista kulttuuriperintöä. Opintojakso syventää opiskelijan yleissivistystä, tietämystä ja valmiuksia ylioppilaskirjoituksia varten. (S)

HI9 Historian kertaus, 2 op

Opintojakso on tarkoitettu abiturienttien tiiviiksi valmennusjaksoksi ylioppilaskirjoituksiin. Opintojaksossa harjoitellaan historian yo-kirjoitusten vanhojen kysymysten avulla, tutkitaan mallivastauksia ja kerrataan historian yksityiskohtia ja pitkiä linjoja. (S)

YHTEISKUNTAOPPI

Pakolliset opintojaksot

YH1 Suomalainen yhteiskunta, 2 op

Opintojakso perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Opintojakso keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta koostaen. (N)

YH2 Taloustieto, 2 op

Taloustieteisiin pohjautuva opintojakso johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Se käsittelee mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kansalaisten, yritysten ja valtioiden näkökulmista. Opintojaksolla perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon ja yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta. (N)

YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma, 2 op

Opintojakso perehdyttää Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen ja yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa ja globalisoituvassa maailmassa. Opintojakson aikana opitaan seuraamaan ajankohtaisia maailman tapahtumia. Miksi Suomi liittyi Natoon? Se

kannustaa osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun. Opintojakson toteuttamisessa painotetaan tutkivaa oppimista, jossa hyödynnetään mediaa ja muita monipuolisia informaatiolähteitä. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

YH4 Lakitieto, 2 op

Opintojaksolla perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin. Tutustutaan tärkeimpiin oikeudellisiin sopimuksiin ja tiedon lähteisiin sekä paneudutaan tavansaomaisten oikeusasioiden hoitamiseen.

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

YH5 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen, 2 op

Opintojakso perehdyttää opiskelijat laajemmin YH1-4-opintojaksojen sisältöihin painottaen esimerkiksi ajankohtaisia asioita Suomen yrittäjyydestä, politiikasta, taloudesta, turvallisuuspolitiikasta ja Euroopan unionin toiminnasta. Opintojakso pyrkii antamaan monipuoliset valmiudet opiskelijalle toimia aktiivisena yhteiskunnallisena vaikuttajana ja mahdollisesti yrittäjänä ja poliitikona. (S)

YH6 Yhteiskuntaopin kertaus, 2 op

Tämä opintojakso on tarkoitettu abiturienttien tiiviiksi valmentautumiseksi ylioppilaskirjoituksiin kertaamalla ja harjoittelemalla yhteiskuntaopin yo-kirjoitusten vanhoja kysymyksiä, mallivastauksia, yksityiskohtia ja pitkiä linjoja. (S)

TERVEYSTIETO

Pakolliset opintojaksot

TE1 Terveys voimavarana, 2 op

Opintojaksossa luodaan kokonaiskuvaa ihmisen voimavaroista, terveyden edistämisestä sekä terveyttä määrittävistä tekijöistä ja niiden yhteyksistä ja vaikutusmekanismeista. Lisäksi syvennetään ja laajennetaan perusopetuksen aikana hankittua ymmärrystä elintapojen merkityksestä terveydelle ja arvioidaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, perheessä ja lähiyhteisöissä. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

TE2 Terveys ja ympäristö, 2 op

Opintojaksossa kehitetään valmiuksia arvioida kriittisesti terveyteen liittyvää tietoa ja viestintää sekä perehdytään tutkimustiedon hankkimisen periaatteisiin. Keskeistä on mediaympäristön ohella tarkastella myös muiden elinympäristöjen terveysvaikutuksia sekä arvioida omien valintojen merkitystä ympäristön terveellisyydelle. Lisäksi opintojaksossa syvennyttään riippuvuuksiin ja niiden vaikutuksiin. (N)

TE3 Terveys ja yhteiskunta, 2 op

Opintojaksossa ohjataan tarkastelemaan laajasti terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisia kehityslinjoja sekä tulevaisuuden haasteita yhteiskunnassa. Tehtävänä on avata keskeisiin tarttumattomiin ja tartuntatauteihin liittyviä tekijöitä sekä tarkastella sosiaali- ja terveyspalvelujen, itsehoidon ja omahoidon merkitystä terveydelle. Olennaista on myös perehtyä terveyteen ja sairauksiin liittyviin eettisiin kysymyksiin sekä globaaleihin terveyshaasteisiin. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

TE4 Terveystiedon kertaus, 2 op

Terveystiedon kertaus painottuu pakollisen opintojakson ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen tärkeimpien sisältöalueiden kertaamiseen. Opintojaksolla harjoitellaan reaalikokeessa käytettyjen tehtävätyyppien vastaamista. Tehtävien lisäksi tutustutaan aikaisempiin terveystiedon ylioppilaskysymyksiin ja niiden pisteytysohjeisiin sekä terveystiedon ylioppilaskokeen käytäntöihin. Opiskelijat laativat ylioppilaskirjoi- tuksiin valmistavan lukusuunnitelman.

LIIKUNTA

Pakolliset opintojaksot

LI1 Oppiva liikkua, 2 op

Opiskelija ymmärtää liikuntataitojen sekä fyysisen aktiivisuuden merkityksen oman toimintakyvyn, terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksenä. Opiskelija saa monipuolisia kokemuksia yhdessä liikkumisesta, osallisuudesta ja yhteisöllisyydestä reilun pelin hengessä. Opiskelijan koettu liikunnallinen pätevyys ja myönteinen minäkuva vahvistuvat uuden oppimisen sekä liikunnan tuoman ilon ja virkistymisen myötä. (N)

LI2 Aktiivinen elämä, 2 op

Opiskelijaa opetetaan ja kannustetaan fyysisten ominaisuuksien (voima, nopeus, kestävyys ja liikkuvuus) itsearviointiin, ylläpitoon ja kehittämiseen monipuolisesti liikkuen. Hän syventää tietoaan liikkuvuuden ja kehonhuollon alueella sekä

ergonomia liike- ja suoritustekniikoissa. Lisäksi opiskelijan yhteistyötaitoja sekä yhteishenkeä kehitetään liikunnallisilla pari- ja ryhmätehtävillä. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

LI3 Uudet mahdollisuudet, 2 op

Opintojaksossa edistetään opiskelijan fyysistä toimintakykyä sekä monipuolistaa opiskelijan liikunnallista osaamista ja koettua pätevyyttä uuden oppimisen myötä. Keskeiset sisällöt ovat uusiin liikuntamuotoihin ja -lajeihin tutustuminen. (N)

LI4 Yhdessä liikkuen, 2 op

Opintojaksossa edistetään opiskelijan sosiaalista toimintakykyä ja yhteenkuuluvuutta liikunnan avulla. Työtavoissa painottuu opiskelijaryhmän

aktiivinen osallisuus, toiminnallisuus ja yhteistointi. Keskeisenä sisältönä ovat pallopelit. Opiskelija kehittää palloilutaitojaan ja parantaa pelikäsitystään yhteistointinnallisesti. Opintojakson sisältö rakentuu yhteistyössä opiskelijoiden kanssa. (N)

L15 Virkistystä liikunnasta, 2 op

Opintojakson tavoitteena on erityisesti edistää opiskelijan psyykkistä toimintakykyä, myönteistä minäkuvaa, voimavaroja ja jaksamista liikunnan avulla. Opetuksessa korostuu toiminta- ja opiskeluvuorokauden tukeminen sekä liikunnan ilo ja virkistys. Opintojakson tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

L16 Salibandy- ja jääpelit, 2 op

Opiskelija kehittää joukkuepelitaitojaan ja taktista osaamistaan, oppii sääntöjä ja harjaannuttaa omia pelitaitojaan. Hän pelaa salibandya ja erilaisia jääpelejä. Opintojakson sisältö rakentuu yhteistyössä opiskelijoiden kanssa. (S)

L17 Mailapelit, 2 op

Opiskelija harjaannuttaa mailapelitaitojaan. La-

jeja ovat mm. sulkapallo, tennis, pickleball, pöytätennis ja golf. Opintojakson sisältö rakentuu yhteistyössä opiskelijoiden kanssa. (S)

L18 Ryhmäliikunta, 2 op

Opiskelija tutustuu ryhmän toiveiden mukaisesti eri ryhmäliikunnan muotoihin esim. spinning, ilmajooga, kahvakuula, fitball, foamroller. Opintojakson sisältöön kuuluu myös erilaiset lihas- huolto- ja rentoutusharjoitukset. (S)

L19 Vanhat tanssit, 2 op

Opintojakson sisältönä ovat vanhat tanssit, vanhojen päivän tapakulttuuriin tutustuminen sekä hyvien käytöstapojen kertaaminen. (S)

Lukiodiplomi

LILD4 Liikunnan lukiodiplomi, 2 op

Valtakunnallisen liikunnan lukiodiplomin suorittamisen ehtona on, että opiskelija on suorittanut vähintään neljä liikunnan opintojaksoa. Tämän lisäksi opiskelija antaa näytöt liikuntatiedoistaan (tutkielma), ja erityisosaamisestaan valitsemassaan lajissa. Opiskelijan yhteistyötaidot arvioidaan liikunnan opintojaksojen perusteella. Lisäksi opiskelija laatii liikunta- ja urheiluharrastuksistaan portfolion. (N)

MUSIIKKI

Pakolliset opintojaksot

MU1 Intro – kaikki soimaan, 2 op

Opiskelija kehittää äänenkäyttöään ja musisointitaitojaan. Hän käyttää musiikkia ilmaisunsa välineenä ja tuottaa musiikillisia ideoita. Opiskelija harjaantuu hahmottamaan musiikin elementtejä kokemuksellisesti sekä tutkii ja syventää omaa kuuntelusuhdettaan. Hän ymmärtää ja osaa selvittää teknologian käyttömahdollisuuksia musiikissa sekä ymmärtää musiikin merkityksiä ja merkityksellisyyttä elämässä ja yhteiskunnassa. (N)

MU2 Syke – soiva ilmaisu, 2 op

Opiskelija syventää osaamistaan itselleen mieluisissa musiikillisissa ilmaisutavoissa. Hän kehittää yhteismusisointitaitojaan ja taiteellista ilmaisu-

aan. Opiskelija analysoi musiikin kulttuurisia piirteitä ja merkityksiä sekä heittäytyy rohkeasti tuottamaan musiikillisia ideoita. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

MU3 Genre - globaali uteliaisuus, 2 op

Opiskelija oppii ymmärtämään musiikin kulttuurisidonnaisuutta ja kulttuurien välisiä kytköksiä. Hän perehtyy kokemuksellisesti itselleen uusiin musiikin lajeihin ja musiikkikulttuureihin. Hän oppii hahmottamaan itsensä osana globaalia musiikillista maailmaa ja tunnistamaan omat lähtökohdansa sekä kulttuurien välisen vastavuoroisuuden haasteet ja mahdollisuudet. (N)

MU4 Demo - luovasti yhdessä, 2 op

Opiskelija kehittää luovaa osaamistaan musiikilli-

sessä tai taiteiden välisessä prosessissa. Hän ottaa vastuuta ryhmän musiikillisesta toiminnasta. Opiskelija syventää ymmärrystään musiikillisen vaikuttamisen ja vuorovaikutuksen tavoista sekä hahmottaa musiikin suhdetta muihin taiteenlajeihin ja mediaan. (N)

Lukiodiplomi

MULD6 Musiikin lukiodiplomi, 2 op

Musiikin lukiodiplomin perustana on opiskelijan

koko lukioaikainen musiikinopiskelu. Musiikin lukiodiplomin voi suorittaa kahdella eri tavalla: musiikkiprojektina tai näytesalkkuna lukioaikaisista töistä. Valtakunnallisen lukiodiplomin suoritusehtona on, että opiskelija on suorittanut vähintään neljä musiikin opintojaksoa. (N)

KUVATAIDE

Pakolliset opintojaksot

KU1 Omat kuvat, jaetut kulttuurit, 2 op

Opiskelija perehtyy taiteen erilaisiin tehtäviin ja visuaalisen ilmaisun keinoihin toteuttamalla omia taidetuotoksia sekä analysoimalla kuvaa sanallisesti. (N)

KU2 Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt, 2 op

Opiskelija toteuttaa muotoiluun ja rakennettuun ympäristöön liittyviä tehtäviä, joita toteutetaan esim. pienoismalleina, piirustuksina ja maalauksina sekä kirjallisina esittelyinä ja analyyseinä. (N)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

KU3 Kuva viestii ja vaikuttaa, 2 op

Opiskelija perehtyy mediaan mm. graafisen viestinnän, valo- ja elokuvailmaisun sekä mediakuva-analyysin avulla. Osa töistä tehdään kuvanmuokaus- ja editointiohjelmilla. (N)

KU4 Taiteen monet maailmat, 2 op

Opiskelija perehtyy taidehistoriaan ja eri aikakausien taidekäsitteisiin. Opiskelija toteuttaa tyyli-suuntiin liittyviä omia taidetuotoksia erilaisilla tekniikoilla. (N)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

KU5 Valokuvaus, 2 op

Opiskelija valokuvaa digijärjestelmäkameralla ja

perehtyy kuvasommittelun ohella kameratekniisiin säätöihin ja niiden vaikutuksiin valokuvassa. Valokuvaustehtävissä kokeillaan eri tyyllilajien mukaista ilmaisua ja tutustutaan ammattivalokuvaajien tuotantoon. Omia valokuvaotoksia muokataan esim. Photoshop-ohjelmalla. (S)

KU6 Keramiikka ja kuvanveisto, 2 op

Opiskelija toteuttaa erilaisilla keramiikan ja kuvanveiston tekniikoilla kolmiulotteisia teoksia, joissa soveltaa taideteollisuuden, taidehistorian ja nykytaiteen erilaisia ilmaisukeinoja. (S)

KU7 Piirustus, maalaus ja taidegrafiikka, 2 op

Opiskelijalla on mahdollisuus syventyä valitsemiinsä aihekokonaisuuksiin ja tekniikkoihin, esim. hiilipiirustukseen, akryylimaalaukseen, metalli- tai kartonkigrafiikkaan, monotypiaan. (S)

Lukiodiplomi

KULD2 Kuvataiteen lukiodiplomi, 2 op

Diplomityö muodostuu teoksesta sekä portfoliosta (kuvaa työskentelyprosessia, itsearviointia ja kuvataiteen tuntemusta). Opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja kuvataideharrastuneisuudestaan. Valtakunnallisen lukiodiplomin suoritusehtona on, että opiskelija on suorittanut vähintään neljä kuvataiteen opintojaksoa. (N)

OPINTO-OHJAUS

Pakolliset opintojaksot

OP1 Minä opiskelijana, 2 op

Opintojakso suoritetaan opiskelijan koko lukio-opintojen aikana. Ensimmäisenä opiskeluvuotena keskitytään lukio-opintojen käytänteisiin ja opintojen rakenteeseen sekä laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma. Toisen opiskeluvuoden opintojakson sisällöt muodostuvat ylioppilastutkintoon valmistautumisesta ja sen suorittamiseen liittyvästä suunnitelmasta. Kolmantena opiskeluvuotena keskitytään jatko-opintojen suunnitteluun ja ammatilliseen suuntautumiseen. Opiskelija laatii opintojensa päätteeksi jatko-opintosuunnitelman. Opintojakson sisällöt toteutuvat ryhmänohjauksena, erilaisina infoina ja henkilökohtaisina ohjaustapahtumina. (S)

OP2 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus, 2 op

Opiskelija kehittää opintojaksolla itsetuntemus-

taan sekä elämänsuunnittelu- ja elämänhallintataitojaan. Hän tutustuu korkea-asteen koulutusvaihtoehtoihin sekä perehtyy jatkokoulutuksen ja työelämän kannalta keskeisiin teemoihin. Opiskelija tutustuu keskeisiin työelämävaatimuksiin ja -taitoihin. Opintojakson aikana on mahdollista tutustua työelämään yhden päivän ajan. Opintojakso suositellaan suoritettavaksi toisena opiskeluvuotena. (S)

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

OP3 Työelämään tutustuminen, 2 op

Opiskelija tutustuu valitsemaansa ammattiin tai työpaikkaan koulun loma-aikoina tai viikonloppuina tai hankkii vapaa-ajan harrastusten kautta työelämäkokemusta. Opintojakson suoritus edellyttää vähintään 30 tunnin laajuista tutustumista tai työssäoloa sekä ohjeiden mukaista raportointia. Opiskelija hankkii työ- ja tutustumispaikan itse. (S)

TIETOTEKNIikka

Koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot

AT1 Laitteen ja tiedon hallinta sekä esitysgraafikka, 2 op

Opiskelija ottaa haltuunsa koulun hankkiman tietokoneen ja hallitsee sen käytön oppitunneilla ja Abitti kokeessa. Opiskelija saa kokonaiskuvan tietotekniikasta ja sen hyödyntämisestä elämän eri alueilla. Hän opiskelee tiedon hallintaan liittyvät perusasiat ja esitysgraafikkaohjelma PowerPointin peruskäytön. (S)

AT2 Tekstinkäsittely, 2 op

Opiskelija hallitsee tekstinkäsittely ohjelman Word peruskäytön. Hän osaa myös muokata ja muotoilla lukiossa ja jatko-opinnoissaan laajojakin tekstejä. (S)

AT3 Internet, 2 op

Opiskelija oppii peruskäyttäjän taidot sähköisestä viestinnästä. Hän hallitsee selainohjelman ja sähköpostin sujuvan ja turvallisen käytön. Lisäksi hänellä on perustaidot tiedonhallinnasta ja verkkopalveluiden käytöstä. (S)

AT4 Taulukkolaskenta ja tietoaaineistot taulukoissa, 2 op

Opiskelija oppii Excel taulukkolaskentaohjelman peruskäytön ja tietokantaominaisuudet. Opintojaksosta on hyötyä lukion koeviikon kokeissa ja tekniikan alan jatko-opinnoissa. (S)

TEMAATTISET OPINNOT

ABI Abitoiminta, 2 op

Opintojakso on suunnattu abiturienteille, jotka haluavat osallistua joko abikirjan, freskojen tai penkkarijuhlan suunnitteluun ja toteutukseen. (S)

KK1 Kurkistus korkeakouluopintoihin, 1-10 op

Opiskelija voi valita korkeakoulujen tarjonnasta toisen asteen opiskelijoille suunnattuja kurkistusopintoja mielenkiintonsa mukaan. Opinnot toteutetaan eri laajuisina verkko-opintoina. (S)

KV1 Kansainvälisyys 1, 2 op

Opintojaksossa käsitellään esimerkiksi vieraan kulttuurin kohtaamista ja viestintää sekä vahvistetaan suomalaista identiteettiä ja vuorovaikutustaitoja. Opintojaksossa työestetään yhteistä teemaa esimerkiksi osallistumalla kansainväliseen projektiin. Opintojaksossa voidaan järjestää luentoja, vierailuja ja yhteistä koko koulua aktivoivaa toimintaa, esim. Unesco-koulujen piirissä. (S)

KV2 Kansainvälisyys 2, 2 op

Opintojakso KV2 voi olla itsenäinen tai jatkoa opintojaksolle KV1. Opintojaksossa käsitellään esimerkiksi vieraan kulttuurin kohtaamista ja viestintää sekä vahvistetaan suomalaista identiteettiä ja vuorovaikutustaitoja. Lisäksi työestetään yhteistä teemaa esimerkiksi osallistumalla kansainväliseen projektiin. Opintojaksossa voidaan järjestää luentoja, vierailuja ja yhteistä koko koulua aktivoivaa toimintaa, esim. Unesco-koulujen piirissä. (S)

LIT Liikuntatutor-toiminta, 2 op

Liikuntatutor-toimintaan osallistuvat tutustuttavat lyseon opiskelijoita erilaisiin liikuntalajeihin, järjestävät aktiivisuustaukoja, tapahtumia sekä matalan kynnyksen liikuntaa välituntisin. He tukevat toiminnallaan oppilaitoksen aktiivista toimintakulttuuria ja yhteisöllisyyttä. (S)

LUT Lukio tutuksi, 2 op

Kaikille pakollinen opintojakso ensimmäisen opiskeluvuoden ensimmäisessä periodissa. Opintojakson aikana tutustutaan lukioon, sen käytäntöihin ja palveluihin, henkilökuntaan ja oman ohjausryhmän opiskelijoihin ja ryhmänohjaajaan.

(S)

LKT Luonnontieteet ja kokeellinen työskentely, 2 op

Opiskelijat tekevät biologiaan, fysiikkaan sekä kemiaan liittyviä tai näitä oppiaineita yhdistäviä kokeellisia töitä ryhmissä. (S)

MT1 Mentoritoiminta, 1-3 op

Opiskelija ohjaa ja avustaa muita opiskelijoita opettamansa oppiaineen opiskelussa ja kotitehtävien teossa joko opettajan mukana oppitunneilla tai itsenäisesti. Opiskelija kokoaa mento-rintiajankohdat päiväkirjaan, jonka mukaan kirjataan opintopisteet. Opintojaksoa suositellaan toisen ja/tai kolmannen vuoden opiskelijoille. (S)

MEV Metsävaellus, 2 op

Opintojaksossa tutustutaan vaeltamiseen ensin teoriassa ja sitten käytännössä. Vaellus toteutetaan Kolin kansallispuistossa, jossa vaelletaan täydessä vaellusvarustuksessa kolmen päivän aikana noin 30 kilometriä.

Opintojaksossa edellytetään omien tai lainattujen retkeilyvälineiden käyttöä. Henkilökohtaisia välineitä ovat mm. rinkka ja makuupussi. Teltta ja retkikeitin voivat olla henkilökohtaisia tai 2 - 4 hengen yhteisiä teltan koon mukaan. Koulu pyrkii auttamaan välineiden hankinnassa. (S)

MBK Mikrobien biologiaa ja kemiaa, 2 op

Biologiaa ja kemiaa yhdistävässä käytännön opintojaksossa tutustutaan mikrobien elämään sekä maastotöiden että laborointien avulla. Maailma kuhisee mikrobeja, näkymättömän pieniä eliöitä, jotka pyörittävät koko maailmaamme, niin ekosysteemejä kuin jopa meitä ihmisiä. Opintojakso sopii sekä biologiasta että kemiasta kiinnostuneille ja myös ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville lisäopinnoiksi. (S)

SKM Soitinmuotoilua ja kokeilevaa musiikkia, 2 op

Musiikin ja kuvataiteen yhteistyöprojektina opiskelijat toteuttavat erilaisia soittimia hyödyntäen kierrätysmateriaalia ja arkielämän esineitä. Näillä uusmuotoiluilla soittimilla toteutetaan pieni- muotoisia rytmillisiä musiikkikappaleita, joiden

taltioinnissa voidaan hyödyntää videoeditointiohjelmaa. (S)

TGL Think globally, 3 op

Opiskelija tutustuu globaaleihin Agenda 2030 -teemoihin, joihin liittyen toteutetaan monialaisia tuotoksia yhteistyössä paikallisten tai ulkomaisien yhteistyökumppaneiden kanssa. Opiskelija harjoittelee monikulttuurista vuorovaikutusta vieraalla kielellä (englanti) ja toteuttaa ryhmässä visuaalisia tuotoksia, kuten valokuvanäyttelyitä, videoteoksia, julisteita (kuvataide).

Opintojaksossa voidaan luoda kontakteja paikallisiin tai ulkomaisiin toimijoihin. (S)

UA1 Urheiluakatemia, 1-20 op

Iisalmen seudun urheiluakatemia on tarkoitettu tavoitteellisesti urheileville ja kilpaileville opiskelijoille. Urheiluakatemia mahdollistaa harjoittelun osin koulupäivän aikana. Joukkuelajeissa on ohjattua harjoittelua valmentajaopettajan johdolla tiistai- ja torstai-aamupäivisin. Yksilölajeissa omatoimista harjoittelua toteutetaan henkilökohtaisen ohjelman mukaisesti. Valmentautuminen ja aktiivinen osallistuminen ovat osa urheiluopiskelijan opintoja. (S)

VME Vaikuttava media, 4 op

Opintojakso koostuu filosofian etiikan sekä kuvataiteen opinnoista. Opiskelija oppii analysoimaan erilaisia mediasisältöjä eettisesti. Opiskelijat toteuttavat ryhmässä tai yksin erilaisia media-tuotoksia sekä pohtivat omaa arvomaailmaansa. (S)

YR1 Innovaatioleiri, 2 op

Innovaatioleiri toiselle asteelle on toiminnallinen kokonaisuus, jossa nuoret oppivat nuorilta. Leirillä toimitaan aktiivisesti ja innovatiivisesti toiminnallisten tehtävien parissa. Leirillä harjoitellaan tulevaisuuden taitoja, kuten osallisuutta, omien vahvuuksien oivaltamista, yrittäjyystai-

toja, viestintä- ja vuorovaikutustaitoja, vastavuoroisuutta sekä tiimitaitoja. (S)

YR2 Toiminta yrittäjänä, 2 op

Toiminta yrittäjänä on teorian ja käytännön yhdistävä oppimishjelma, jonka tavoitteina ovat yrittäjyystaitojen ja -asenteen oppiminen ja kasvattaminen. Ohjelmassa perustetaan lukuvuoden ajaksi oikealla rahalla toimivat harjoitusyritykset yksin tai tiimeissä. Ohjelmaan kuuluu myös Uskalla yrittää -kilpailut, joissa nuoret pääsevät esittelemään yrityksiään, myymään ja verkostoitumaan.

Opintojakso tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työelämä- ja yrittäjyystaitojen harjoitteluun sekä oppiainerajat ylittävien oppimiskokonaisuuksien rakentamiseen. (S)

YR3 Sijoittajakoulu, 2 op

NYTin sijoittajakoulu on koko toisen asteen opintojen ajan kestävä kurssi, jossa opiskellaan sijoittamisen ja osakesäästämisen perusteita. Sijoittajakoulu koostuu kuukausittaisista oppitunneista, joissa opettajan johdolla perehdytään sijoittamiseen ja oman talouden hallintaan. Kurssin aikana opiskelijat laativat säästämissuunnitelman ja kokeilevat sijoittamista käytännössä. Kurssin ohella opiskelijat voivat halutessaan säästää ja sijoittaa omia rahoja valitsemiinsa sijoituskohteisiin huoltajan kanssa yhdessä. Sekä säästäminen että sijoittaminen tapahtuvat koulun ulkopuolella huoltajien valvonnassa. Kurssilla ei anneta sijoitusneuvoja, vaan tutustutaan erilaisiin sijoittamisen säästämisen vaihtoehtoihin ja ilmiöihin yleisesti.

Kurssin aikana sijoittamista voi harjoitella käytännössä joko huoltajien avustuksella tai hyväntekeväisyyskassalla, johon sijoitettavat varat haetaan sponsoroivilta yrityksiltä ja jonka mahdolliset voitot lahjoitetaan hyväntekeväisyyteen. (S)

LUKIOPOLUT

Valtakunnallisten ja koulukohtaisten valinnaisten opintojaksojen avulla voit syventää ja täydentää pakollisten opintojen tietoja ja taitoja. Valitse oma polku mielenkiintosi tai jatko-opintosuunnitelmiesi mukaan ja rakenna polun sisältämistä opintojaksoista oma erikoislukiosi. Voit vapaasti valita haluamiasi opintojaksosia yhdestä tai useammasta polusta!

YRITTÄJYYDEN JA YHTEISKUNTATIETEIDEN POLKU
Äidinkieli ja kirjallisuus ÄI9 Vuorovaikutus 3 ÄI10 Kirjoittaminen 2 ÄI 12 Kielenhuolto
Matematiikka, lyhyt MAB9 Tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat
Historia HI7 Maailma tänään
Yhteiskuntaoppi YH4 Lakitieto YH5 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen
Psykologia PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen PS6 Sosiaalipsykologia
Uskonto UE4/UO4 Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa
Elämänkatsomustieto ET3 Kulttuurit ET6 Tulevaisuus
Filosofia FI3 Yhteiskuntafilosofia
Opinto-ohjaus OP3 Työelämään tutustuminen
Yrittäjyysopinnot YR1 Innovaatioleiri YR2 Toiminta yrittäjänä YR3 Sijoittajakoulu TGL Think Globally

TEKNIIKAN JA LUONNONTIETEIDEN POLKU
Matematiikka, pitkä MAA10 3D-geometria MAA11 Algoritmit ja lukuteoria MAA12 Analyysi ja jatkuva jakauma MAA14 Geometria ja vektorit 2 MAA15 Pitkän matematiikan kertaus
Matematiikka, lyhyt MAB8 Matemaattinen analyysi MAB9 Tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat MAB12 Lyhyen matematiikan kertaus
Biologia BI4 Solu ja perinnöllisyys BI5 Ihmisen biologia BI6 Biotekniikka ja sen sovellukset BI8 Lääketieteellinen biologia
Maantiede GE2 Sininen planeetta GE3 Yhteinen maailma GE4 Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta
Fysiikka FY3 Energia ja lämpö FY4 Voima ja liike FY5 Jaksollinen liike ja aallot FY6 Sähkö FY7 Sähkömagnetismi ja valo FY8 Aine, säteily ja kvantittuminen FY10 Soveltavaa fysiikkaa
Kemia KE3 Molekyylit ja mallit KE4 Kemiallinen reaktio KE5 Kemiallinen energia ja kiertotalous KE6 Kemiallinen tasapaino
Temaattiset opinnot MBK Mikrobin biologiaa ja kemiaa LKT Luonnontieteet ja kokeellinen työskentely

URHEILUN JA HYVINVOINNIN POLKU	
Liikunta	LI3 Uudet mahdollisuudet LI4 Yhdessä liikkuen LI5 Virkistystä liikunnasta LI6 Salibandy- ja jääpelit LI7 Tanssi-ilmaisu LI8 Mailapelit LI9 Fitness LI10 Vanhat tanssit
Lukiodiplomi	LILD4 Liikunnan lukiodiplomi
Terveystieto	TE2 Terveys ja ympäristö TE3 Terveys ja yhteiskunta
Biologia	BI5 Ihmisen biologia
Psykologia	PS2 Kehittyvä ihminen PS4 Tunteet ja mielenterveys
Urheiluakatemia	UA urheiluvallennusta omassa lajissa (2-8 opintopistettä/lv)

KIELTEN JA KANSAINVÄLISYYDEN POLKU	
Englanti	EN7 Ympäristö ja kestävä elämäntapa EN8 Viesti ja vaikuta puhuen EN9 Think globally EN10 History of the English speaking world EN11 Ylioppilaskokeeseen valmistautuminen EN12 Kieliopin kertaus
Ruotsi	RU6 Viesti ja vaikuta puhuen RU7 Kestävä elämäntapa RU8 Kirjoittaminen ja kulttuuri RU10 Kieliopin kertaus
Lyhyet kielet	opintojaksot 1-9 espanja EA, ranska RA, saksa SA
Uskonto	UE3/UO3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä
Kansainvälisyys	KV1 Kansainvälisyys 1 KV2 Kansainvälisyys 2 TGL Think globally

TAITEEN JA MEDIAN POLKU	
Kuvataide	KU3 Kuva viestii ja vaikuttaa KU4 Taiteen monet maailmat KU5 Valokuvaus KU6 Keramiikka ja kuvanveisto KU7 Piirustus, maalaus ja taidegrafiikka
Musiikki	MU3 Genre – globaali uteliaisuus MU4 Demo – luovasti yhdessä
Lukiodiplomi	KULD2 Kuvataiteen lukiodiplomi MULD6 Musiikin lukiodiplomi MELD5 Median lukiodiplomi
Äidinkieli ja kirjallisuus	ÄI5 Medialukutaito ja vaikuttaminen ÄI11 Lukutaidon syventäminen ÄI13 Fiktiiviset tekstit ÄI14 Mediatekstit 1 ÄI15 Mediatekstit 2
Maantiede	GE4 Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta
Uskonto	UE5 Uskonto taiteessa ja populaarikulttuurissa UO5 Ortodoksisuuden ja taiteen vuorovaikutus UE6 Uskonto, tiede ja media UO6 Ortodoksisuus tiede ja media
Elämäntutkimustieto	ET3 Kulttuurit
Historia	HI6 Maailman kulttuurit kohtaavat HI7 Maailma tänään
Temaattiset opinnot	SKM Soitinmuotoilua ja kokeilevaa musiikkia VME Vaikuttava media TGL Think globally

IISALMEN LYSEO

Haukiniemenkatu 12

74100 IISALMI

p. 040 635 0407

www.iisalmi.fi/lyseo

 @iisalmenlyseo

 @iisalmenlyseo